Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji slovenski dvoted[illegible] v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly [illegible] the United States of Americ[illegible]

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA

No. 10. — Št. 10. DULUTH, MINN., MONDAY, FEBRUARY 2, 1914. — PONEDELJEK 2. FEBRUARJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich.
M. Pogorelc box 226

PARNIKA SUNILA SKUP DEVETINŠTIRIDESET MRTVIH.

PETINOSEMDESET OSEB REŠILI IZ VODE V NESREČI OB OBREŽJU VIRGINIJE. — PARNIK MONROE SE JE POTOPIL. — MEGLA JE KRIVA NESREČE IN JE OTEŽKOČILA REŠITEV.

Norfolk, Va., 30. januarja — Devet in štirideset oseb je bilo usmrčenih, ker je parnik Mantucket sunil v parnik Monroe in ga je potopil. Brezžično poročilo kapitana Johnson iz parnika Monroe javlja, da je pogrešanih 25 potnikov in 24 mornarjev, ter da je rešenih 30 potnikov in 55 mornarjev. Vsi častniki parnika Monroe izven enega so rešeni. Pet in osemdeset oseb, katere so bile rešene, so na parniku Nantucket, kateri švepa z razbitim prvim delom proti zalivu mesta Norfolk. Parnika Monroe in Natuket, eden vozeč proti severu in drugi proti jugu, sta trčila skup vsled goste megle pri svetilniku Winter Quater Shoal. Parnik Monroe se je mahoma potopil med časom ko je parnik Nantuket spuščal rešilne čolne v morje in je vrgel svoje iskalne luči po vodni gladini. Možje in ženske so kričali iz vode skozi gosto meglo na pomoč. Parnik Monroe se je tako hitro potopil, da so potniki imeli le malo časa premisliti kako se rešiti, posebno ker se je sunek pripetil, ko so bili potniki v trdem spanju v svojih kabinah. O sunku so vedeli le oni potniki, ki niso mogli spati vsled vednega tulenja parnika zaradi goste megle. Potniki pa, ki so bili zbujeni radi sunka so imeli komaj časa dovolj, da so pritekli iz kabin na krov potapljajočega se parnika. Preteklo je komaj dedeset minut časa ko je parnik Nantuket sunil v parnik Monroe in ko se je sledniji potopil. Pet in osemdeset je bilo rešenih iz ledene vode potem ko je bil že parnik Monroe pod vodo.

Potniki so šli že davno prej k počitku predno se je pripetila nesreča. Na krovu bil je le čuvaj in v opazovalnici sta bila kapitan Berry na parniku Nantuket in kapitan Johnson na parniku Monroe. Morsko puščavo je pokrivala gosta megla, in parnika sta vozila jako počasi. Ko se je pripetil sunek je kapitan Berry, ne vedoč za nevarnost svojega parnika, vrgel iskalno luč po morju in skozi meglo je zagledal potapljajoči se Monroe. Hitro je ukazal spustiti rešilne čolne v morje in mornarji so se ravnali v gosti megli le po vpitju borečih se ljudi v vodi. Močna iskalna luč je le malo pomagala pri rešitvi. Ko je nehal krik in vik, prenehali so mornarji tudi z iskanjem. Parnik Nantuket je malu potem srečal parnik Hamilton, kateri je slišal klic na pomoč, in Hamilnton je spremil poškodovani parnik Nantuket v luko Norfolk.

Poleg človeških življenj se ceni zguba parnika in tovora na en milijon dolarjev.

STAVKOKAZI ZAPUŠČAJO CALUMET.

Calumet, Mich., 29 jan. — Dne 26. junaarja je zapustilo 32 stavkokazov delo pri Quincey Mining Co. V torek zjutraj je prišlo v Calumet 16 stavkokazov iz Isle Royale Rudnika in so se odpeljali v Chicago. Stavkokazi se naveličujejo skebati; uvideli so, da je nesmiselno pljuvati v lastno skledo. Take novice vrže pri "Glasniku" sveta cenzura v koš, mi jih pa objavimo, da bodo ljudje vedeli kakošen je položaj, ki se izboljšuje, kakor se dnevi daljšajo. Treba je pa še financijelne in moralne pomoči za zmago.

'Glasnik" št. 5 joka, ker se kongres ne ozira na potuhnjenega in hinavskega guvernerja Ferris, ampak je sklenil na pritisk A. F. of L. in socijalistov, da se zadeva preišče. Če bo preiskava uspešna ali ne, če bo dosegla mir ali ne, je vse eno Čemu se torej "Glasnik" joka, ker se sluša delavske prijatelje? Stvar naj se preišče in krivda naj se pripopa istemu komur spada. Lep delavski list je to, ki vedno zagovarja in protežira krivico, na boritelje za pravico pa zliva vso gnojnico!

VSTAŠI IMAJO DENAR. NA POTU PROTI TORREON

Juarez, Mex., 30. jan. — Vstaši pod generalom Francisco Villa imajo v posesti 5 milijonov dolarjev gotovine za revolucijo. Vrhu tega imajo trgovine, živino in mnogo zemljišč, katere so jim zastavili bogataši. Vila je dobil ta denar, ker je prisilil banke, trgovce, podjetnike ter bogataše, da so mu ga posodili.

Vstaši so se začeli pomikati proti Torreon. Zbirajo se pri Escalon iz vseh strani. General Villa hoče osebno voditi napad vstašev na Huertovo postojanko v Torreon, kjer je zbranih 6000—10,000 zveznih vojakov.

VLAK SKEBOV OBSUT S SVINČENKAMI.

Denver, Colo., 31. jan.—Pri Williamsburg, Colo., je obsula posebni vlak iz Pueblo v Radiant, Colo., na katerem se je vozilo enoinštirideset skebov, toča strelov. Vlak so vstavili in peljal je vitensko nazaj v Pueblo. Stavkokazi so bili nameneni za Victor-American Fuel Company.

Stavkokazi so se vrgli na tla, kakor hitro so padli prvi streli in nihče ni bil ranjen. V odsotnosti guvernerja Amons je dal njegov namestnik Fitzgerald miličnemu poveljniku nalog, da spremi milica vlak do premogovnika v Radiant.

Vsa čast (narobe) taki milici, ki ni niti za boj s primitivno oboroženimi Indijanci, in ji je orožje le za triumf skebstva. Vsak rojak naj bi se sramoval obleči suknjo takega vojaštva.

ZAPRETA BLAGAJNIKA OROPATA BANKO.

Logansport, La., 31. jan. Dva maskirana roparja sta napadla State banko, pobrala okoli $5000 v gotovini, zaprla sta blagajnika in sta všla.

INOZEMSKO MASLO ZNIŽA CENE.

New York, 31. jan. — Uvoz surovega masla iz vseh delov sveta vsled znižanja colnine, je znižal ceno za deset centov pri funtu. — Maslo se uvaža celo iz Avstralije.

ILLINOIS OKOLICO POKRIVA VISOK SNEG.

Chicago, Ill., 31. jan. — Države Illinois, Michigan, Indaina in Ohio so pokrite z visokim snegom. V Chicagi je sneg nad en čevelj visok in zameti so do osem čevljev visoki. Železniški promet po vseh prizadetih državah je oviran.

GROF WITTE ZOPER PIJANSTVO V RUSIJI.

St. Petersburg, 29. januarja. — Ruska duma je bila presenečena vsled apela grofa Sergija Witte, prešnjega ministerskega predsednika, da naj Rusija vstavi uživanje opojnih pijač, ki žene Rusijo v propast.

Grof Witte navaja, da vporabljajo njegovi nasledniki monopol na alkohol, keterega je on vpeljal, nepravilno. Njegov načrt je bil po rabiti dohodke za izobrazbo naroda, sedaj se pa vporablja za oboroženje Rusije. On je mnenja, da se ne sme kovati obramba Rusije iz ruske slabosti.

1000 PREMOGARJEV STAVKA V ARKANSAS.

Fort Smith, Ark., 29 januarja. Tisoč unijskih premogarjev Central Coal & Coke kompanije, ki ima premogovnike v Hartford, Huntington in Bonanza je zastavkalo danes.

Vzrok stavke je, ker ni hotela kompanija vpoštevati odloka okrajnega poravnavalca, da so štiri delavci opravičeni do uslužbenja.

ZBORNICA JE DOVOLILA 5.000.000 ZA TRDNJAVE.

Washington, D. C., 30 jan. — Poslanska zbornica je potrdila predlogo, ki določuje $5,175,200 za vtrdbe na Havajskih otokih.

DETE POSLANO PO PAKETNI POŠTI.

Hoquiam, Wash., 31. januarja. Jesse Havens je poslal s paketno pošto svoje dete iz Olympia, Wash svojim sorodnikom v Hoquiam, 60 milj daleč. Zavoj je tehtal 20 funtov. Poštnim uslužbencem je bilo naročeno, da pazijo na pošiljatev.

TRIJE MRTVI V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Pittsburg, Pa., 29. januarja. — Osobni vlak na Pennsylvania železnici je sunil v lokomotivo blizu Conemaugh, Pa. Tri železničarji so bili vsmrčeni.

POŽAR NAPRAVI POL MILIJONA ŠKODE.

Manchester, N. H., 30. januarja. Danes je tukaj zgorelo Merchants Exchange poslopje. Škoda znaša nad pol milijona dolarjev. Vsled ognja so morali vstaviti elektrarno.

POMOŽNI VLAK V NEVARNOSTI.

Joliet, Ill., 31. jan. — Posebni vlak, ki je nosil petnajst oseb, katere so bile ranjene v nesreči Chicago Alton vlaka, bi bil kmalu ponesrečil blizu kraja prve nesreče, ker sta skočila s tira dva tovorna vozova, malo pozneje, ko je posebni vlak peljal po istem tiru. — Zlomljena je bila tračnica, vendar je posebni vlak srečno vozil čez poškodovani tir.

ROPARJI DINAMITIRAJO IN OROPAJO BANKO.

Montgomery, Tex., 31. jan.—Roparji so rano včeraj dinamitirali tukajšnjo First State banko. Odnesli so $9000 gotovine.

KRALJEVSKA DVOJICA BO ŠLA V PARIZ.

London, 31. jan. — Angležki kralj George in kraljica Mary bosta obiskala francoskega predsednika Poincare v Parizu meseca aprila.

MICHIGANSKE UNIJE BODO POMAGALE STAVKARJEM.

Vsakemu članu in članici M. F. of L. je naložena naklada. Kongres je izvolil preiskovalno komisijo za Michigan in Colorado. — O'Brien razpustil poroto.

Lansing, Mich., 30. jan. — Delegati vseh delavskih unij države Michigan, ki zborujejo tukaj, so po živahni debati sklenili, da se naloži na vse uslužbene unijske delavce in delavke tedensko naklada od 5 do 50 centov za podporo stavkarjem na Michigan. — Resolucija dovoljuje članom, da prispevajo po možnosti zneske od 5 do 50 centov na teden. Po poročilu Claude . Taylor-ja, predsednika State Federation of Labor, bo obdavčenih okoli 70,000 članov in članic raznih unij.

Resolucija, ki je priporočala, naj bi tudi American Federatoi of Labor naložila gotovo naklado na svoje člane, ni bila sprejeta.

Vse resolucije so grajale guvernerja Ferris, ker je šel na stavkarski okraj le na uro gledati in ni ničesar storil. Ravno tako so izrekli delegati grajo nad milico.

Washington, D. C., 30. jan. — Majnarski odbor poslanske zbornice je izbral člane kongresa, ki bodo preiskali stavko na Michigan in v Colorado. Preiskava v Colorado se bo poverila poslancem, Foster iz države Illinois, Byrnes iz države South Carolina, in Taylor iz države Arkansas, ali pa poslancem Evans iz države Montana, Austin iz države Tennessee in Sutherland iz države West Virginia. Na čelu tega odbora bo poslanec Foster.

Poslanec Taylor iz države Colorado bo na čelu preiskovalne komisije za stavko na Michigan Ta komisija bo obstala iz poslancev Hamlin iz države Missouri, Casey z države Pennsylvania, Howell iz države Utah in Switzer iz države Ohio. Oba odbora odpotujeta iz Washingtona najbrže 3. februarja. Zasliševalo se bo v Denver, Colorado Springs, Pueblo in Trinidad, Colo., ter Houghton in Calumet, Mich.

Houghton, Mich., 30. jan. Sodnik O'Brien je razpustil veliko poroto, ki je preiskovala slučaje, kateri so izvirali iz stavke.

Zaslišanje šest deputijev, kateri so obdolženi umora treh stavkarjev na Zeberville meseca avgusta, se prične najbrže dne 2. februarja.

PLINI ZADUŠE DVE OSEBI V PREDORU.

Rogers Pass, B. C., 30. jan. Dva moža sta bila usmrčena in devet se jih je komaj rešilo, ker jih je omamil plin radi ognja v novem predoru Canadian Pacific železnice.

POŠTNI VOZ ZGORI S PISMI VRED.

Cedar Rapids, Iowa, 30. jan. — Pri Keystone je skočil s tira vlak na Chicago, Milwaukee, St. Paul železnici. Lokomotiva in poštni voz je zgorel z vsemi pismi vred. Nikdo se ni poškodoval.

PREJŠNJI POMOČNIK VREDEN VEČ MILJONOV.

San Francisco. Cal., 30. januarja. — Viljem G. Irwin, 76 let star, velemilijonarski sladkorjerejec v Honolulu, je umrl v San Francisco. Irwin je lastil ves otok Lanai, ki spada v Havajsko otočje. Kupil je otok pred petimi leti za en dolar. Bil je britanski podanik, vendar je bil pa absoluten gospodar ameriškega otoka, ki meri 139 kvadratnih milj in ima 600 prebivalcev. Irwin je bil trgovski pomočnik; njegovi sladkorni nasadi so ga napravili večkratnega milijonarja.

NOVO GUINEJCI JEDO OTROKE.

San Francisco, al., 30. jan. — Rev. H. A. Malley mlad misijonar kongregacijske vere, ki je došel sem na parniku "Ventura", pripoveduje, da je na otokih Nove Guineje še ljudožrstvo v rabi. Divjaki kradejo sosedom otroke in jih pojedo. Požrli so tudi nemškega raziskovalca Werner-ja, kateri se je podal s svojim tovarišem Winzer-jem v notrinjo otoka za radijem. Presenetili so jih kanibali, drugi so zbežali, Werner je pa padel s pušico zadet. Pozneje so našli na istem mestu Werner-jeve kosti; vse drugo so kanibali požrli.

BOMBA RAZNESE DEL TRGOVINE.

Chicago, Ill., 30. jan. — V italijanskem delu mesta je nekdo zažgal rano danes zjutraj bombo med vrati grocerije Nik Acceturo-ta. Prednji del trgovine je razdejan.

Ti možje, kateri so najbrže vrgli bombo, so ubežali na avtomobilu. Acceturo je dobil dve pismi od "Črne roke", v kojih se je zahtevalo po $1000. Zmenil se ni za zahteve.

MEGLA VSTAVILA PAROBRODSTVO.

New York, N. Y., 30. jan. Newyorška okolica je bila pokrita danes dopoldne s tako gosto meglo, da se je moralo s paroplovstvom prenehati. Tudi železniški in pocestno-železniški promet je bil močno oviran.

VLADA JE NAŠLA NOVI TRUST.

Washington, 30. januarja. — Po več mesečnem tihem preiskovanju je našla zvezna vlada, da obstoji trust pod imenom American Smelting & Refining Company. Vlada ga bo skušala razpustiti po antitrust postavi. Kapital tega trusta znaša blizu $150,000,000.

VSTAŠI PRODIRAJO PROTI STOLICI DRŽAVE HAITI.

Port Au Prince, Haiti, 30. jan. Prebivalstvo glavnega mesta je mirno vzlic temu, da je zbežal predsednik s svojimi ministri, ker prodirajo proti mestu ustaši iz severa.

BOTHA MORA POJASNITI SVOJ NASTOP.

Cape Town, Južna Afrika. — 30. januarja. — Nemirni prizori so se videli danes pri otvorjenju parlamenta Južnoafriške unije. Videlo se je, da bo parlament zahteval, da se general Louis Botha, ministerski predsednik, opraviči glede njegovega nastopa pri zadnji stavki s posebnim povdarkom radi deportacije delavskih vodjev.

GOETHALS GUVERNER PANAMSKEGA OZEMLJA.

Washington, 29. januarja. — Predsednik Wilson je poslal danes senatu v potrditev nominacijo Col. George W. Goethalsa guvernerjem Panamskega kanalskega obrežja. Njegova plača se bo najbrže določila na $15,000. — na leto.

Col. Goethals se je izjavil, da bo vsprejel.

MAKSIM GORKI BLIZU SMRTI.

St. Petersburg, 31. januarja. — Zdravniki so spravili slavnega ruskega pisatelja Maksim Gorkija v nek mirni kraj na Finsko, kjer ga ne bodo tovariši vznemirjali. Maksim Gorki je blizu smrti vsled pljučne sušice.

GOMPERS BRANI A. F. OF L. PRED ZBOROM MAJNARJEV.

PRIPOVEDUJE O DELOVANJU V POMOČ BAKRENIH STAVKARJEV. — ZANIKA, DA JE A. F. OF L. ČRVIVA IN DA SO ČLANI IZVRŠEVALNEGA ODBORA PIJANCI.

Indianapolis, Ind., 30. jan. — Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, je zagovarjal svojo organizacijo in nje odbor v govoru, katerega je imel pred konvencijo United Mine Workers of America, ki zboruje v Indianapolis, pred obdolžitvijo Charles Moyer-ja, predsednika Western Federation of Miners, Duncan McDonalda in drugih članov iz države Illinois. Moyer je dejal, če bo stavka na Michigan zgubljena, bo to krivda American Federation of Labor.

Gompers je rekel, da ne more naložiti na člane A. F. of L. naklade za bakrene stavkarje na Michigan, da ni A. F. of L. nazadnjaška, črviva in mrtva organizacija, in da ni res, da bi bili v glavnem odboru sami pijanci

"Če vpoštevam poročila v časnikih", je Gompers začel, "potem je bilo glavno delo te konvencije, da je napadala A. F. of L. V listih je bilo, da se je tukaj govorilo, da je A. F. of L. nazadnjaška, črviva in mrtva organizacija. Ali je to res?"

Med veselimi klici je odgovoril McDonald:

"Jaz sem govoril to, in še druge enake stvari."

Gompers je nadaljeval: "Med enajstimi člani izvrševalnega odbora A. F. of L., je osem popolnih abstinentov, dva pijeta jako zmerno, in kar se mene tiče, pijem le čašo pive, kadar sem z dnevnim delom gotov. Tudi ni res, da bi bila organizacija A. F. of L. nazadnjaška. Nje zgodovina kaže, da ni mrtva."

Gompers je tudi zanikal obdolžitev, da drži A F. of L. nazaj industrijski unijonizem, da pa je ravno narobe resnica, ker je A. F. of L. vedno delala na združenje raznih poklicov. "Če se to združenje ne more uresničiti na mah", je dejal Gompers, "ni to krivda A. F. of L. Možje in ženske so človeška bitja in se jih ne more vliti naenkrat, kakor bi kdo hotel. Treba jih je pripraviti, da bodo uvideli prednosti in koristi unijonizma predno se prične delovati za združenje."

Charles H. Moyer, predsednik W. F. of M., je potrdil, da je bil njegov govor pravilno obeloda-njen v časnikih, ki so priobčili, da je obesil Charles H. Moyer krivdo, če bi bila stavka na Michigan izgubljena, na rovaš A. F. of L.

"Jaz sem podpiral, in bom podpiral tudi v bodoče stavko bakrenih rudarjev na Michigan," je djal Gompers. "Kar se pa tiče naklad na člane A F. of L., se mora vpoštevati, da plačujejo majnerji le 8 centov na leto v blagajno A. F. of L. V očigled tega malega prispevka ni mogoče naložiti toliko, da bi se dosegel velik obrambni sklad. Če naložimo naklado na vse člane A. F. of L., bi to organizacijo raztrgalo, zato, ker nekatere unije ne bi mogle vzdrževati naklad; konštitucija pa zahteva, da se izobči vsako unijo, ki ne bi prispevala naklad.

A. F. of Labor je za stavko na Michigan vse storila, kar se je zahtevalo, le naklad ne more naložiti."

Tako nekako je pral Gompers sebe in svojo organizacijo. Iz vsega se more pa sklepati, da vlada med delavskimi vodji strasten srd, grdo nasprotje, in da vsled tega unijsko gibanje trpi. Dokler so industrijske unije razkosane kot so danes, bodo imele težko borbo s složnim in združenim nasprotnikom — kapitalom. Industrijske stavke so ogromno breme na delavstvo. Ono, ki je v stavki trpi zgubo plače in pomanjkanje; ostalo delavstvo pa prispeva težko prislužen denar, da vzdržuje te industrijske borbe. Dejstvo je, da se nekateri vodje borijo v delavski prid, in med temi je nedvomno tudi Moyer. Dejstvo je pa tudi, da so vodje, kot je Samuel Gompers, pravcati skebi in prefrigani izkoriščevalci delavskega sloja. Če se A. F. of L. zaveda svoje dolžnosti v industrijskem gibanju, vreči bi morala vso svojo moč v pomoč borbam na Michigan in v Colorado. To je največ v rokah Gompersa, in ker on ne stori nič za zmago sedanjih stavk, je obdolžitev, da je A. F. of L. nazadnjaška, črviva in mrtva, da je Gompers pijanec in skeb, povsem opravičena. Dokler se bo borila tu ena peščica in tam ena peščica delavcev proti združenemu kapitalu, so te borbe skoro bob ob steno in le profitolovstvo vodjev. Delavci se naj tega zavedajo in dobro naj premislijo stališče svoje in kompanij predno glasujejo za stavko. Združenje delavstva na industrijskem polju je absolutno potrebno, ker le tem potom je mogoče zboljšati polagoma delavsko stanje. V izvrševalni odbor, v vodstvo pa naj ne volijo unijci nikdar slamnatih kurentov kot je Gompers, ampak napredne, energične može, če hočejo doseči z unijonizmom isto, kar se v resnici doseči da.

KITAJSKI TOLOVAJI OPLENIJO IN UNIČIJO MESTO LIUAN ČOW.

Šangaj, Kitajska, 30. jan. Okoli 2000 banditov je napadlo včeraj mesto Liuan Čow, v provinciji Ngau Hwei, ter so mesto popolnoma oplenili in potem vpepelili.

ČRNCI NAPADEJO POULIČNE ŽELEZNIČARJE

St. Louis, Mo., 31. jan. Dva Črnca z revolverjem v rokah sta napadla natlačeni voz poulične železnice v glavnem delu mesta. Vzela sta sprevodniku denarni pas in sta zbežala. Končno sta bila vjeta po ostri bitki s policijo.

Naročite si Narodni Vestnik, ako želite dobro čtivo.

22 OSEB USMRČENIH V PREMOGOKOPU NA NEMŠKEM.

Dortmund, Nemčija, 30. januarja. — Dva in dvajset premogarjev je bilo vsmrčenih in sedem ranjenih v eksploziji v Achenbach premogovniku.

Nov škandal v Čestohovu. Iz Petrograda poročajo: Iz Čenstohova, ki je znan vsled Mačohove afere, prihaja zopet senzacionalna vest, da manjka pri samostanskih zakladih za poldrug do dva miljona rubljev dragocenosti. V knjigah je mnogo radiranega. Prior, ki je bil zapleten že v Mačehovo afero, je baje poglavar tatov v meniških kutah. Dvesto menihov je vsled tega novega škandala kompromitiranih.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Meseca februarja imeli bodo delegati minnesotske temperenčne stranke zborovanje v Minneapolis, Minn., kjer se bo položil temelj za volilno borbo v jeseni. Mnogo cerkev, lož in abstinenčnih društev se je prijavilo, ki bodo delovali na to, da dosežejo v minnesotski zakonodaji premoč in da zaprejo salune po vsej državi.

— V Duluth se je prišlo na sled zavarovalnemu sleparstvu. Gotovi sleparji so s pomočjo zdravnikov zavarovali stare in bolehne ljudi pri raznih zavarovalnih družbah ter so na ta način spravili družbe ob mnogo denarja: Sleparija se je godila po Minnesoti in tudi po drugih državeh.

— Dne 5. februarja vršil se bo dvoboj z jeziki med junakom lože Kolumbovih vitezev Peter W. Collins iz Boston, Mass., in Carl D. Thompson-om, socijalistom iz Chicage.

— Mesti Duluth in Superior ste v nekaki borbi radi brezdelnih. Duluth vedno dolži oblasti sosednega mesta Superior, da gonijo brezdelne v Duluth. Duluth je začel vposljevati brezdelne pri kopanju kanalov, a čim več jih vposli tem več brezdelnih išče dela pri kopanju kanalov.

— Dr. James C. Anderson, zdravnik, ki je bil obsojen ne dolgo tega, ker ni sešil pri operaciji pravih črev z želodcem, kar je povzročilo smrt neke ženske, bo najbrže zgubil pravico izvrševati zdravilstvo v državi Minnesota.

— Zglasili so se v našem uradu: Rojak Joseph Brulc, salunar, Gilbert, in rojak Frank Tomšič, Gilbert Minn.

Rojak Ignac Hegler, Buhl. Rojaka John Stopnik in Math Hotuje farmerja iz Greaney, Minn. Rojaka Stopnik je proofal na svoji homestead. Naša farmerja sta se navdušeno izrekla o razvoju naselbine, le malo premalo složnosti je, pravita.

CHISHOLM.

— Sam Rogel pride pred poroto, ker je pretepal s kolom svojo ženo in ji je grozil s smrtjo. Njegova žena, Rozalija, ki je vdova po ranjkemu Jožefu Apich, kateri je umrl na sumljiv način, je uslužbena v perilnici nekega Kitajca. Rozalija je podedovala po njenem prešnjem možu precej denarja in zato je začel Rogel hoditi za vdovo. Rozalija se je izrazila pred sodiščem da je Rogel od dneva poroke vedno zapravljal njen denar. Rogel pravi, da je pretepel ženo, ker je vselej, predno je šla na delo, odprla peč, ki se je tako razgrela, da se je bal ognja Tudi ga je hranila s takim mesom, da ni bil niti za psa.

— Umrla je Mrs, Jera Sadar, 40 let stara. Bila je v Ameriki le nekaj mesecev.

ELY.

— Rojak Franc Majcelj kateri že delj časa boleha, nahaja se sedaj v tukajšnji bolnišnici, kjer je malo upanja da okreva.

— Rojaku Anton Jakič-u umrl je dveletni sinček. Naše sožalje.

— Gospa štorklja nas tudi večkrat obišče. Koj v začetku t. l. se je oglasila pri rojaku J. Bolka tukajšnem organistu, in pustila dečka in deklico ki sta pa že umrla. Rojaku Jos. Kastelic, Fr. Mrak, Fr. Malavašič tudi ni pozabila. vsak je dobil svoj dar. Rojaka Jos Palčar je tudi obdarila z dvojčki. Letos bode kakor se čuje kaj darežljiva.

— Rojaki ne hodite sem za delom, ker se prav težko dobi. Tu je mnogo brezposelnih.

— V ponedeljek dne 19. m. m. prišli so v naše mesto glavni odborniki Jugoslovanske Katoliške Jednote, in sicer radi važnih stvari. Na večer 24 m m. prirejen jim je bil nekak banket, katerega so se vdeležili poleg glavnih uradnikov tudi uradniki tukajšnih društev, katera so pod ukriljem te slavne Jednote. Glavni predesdnik John Germ izrazil se je med drugimi, da so našli knjige in drugo vse v najboljšem redu. Kakor glavni predsednik tako tudi gl tajnik, George L. Brozich, nadzornika John Keržišnik in John Avsec bodrili so vse navzoče k vstrajnosti slogi in povzdigi te slavne Jednote.

Vsa čast gl. odbornikom, ker so možje, kateri si prizadevajo Jugoslovansko Katoliško Jednoto povzdigniti do vrhunca Glavni blagajnik g. John Govže je v kratkih besedah poročal kako velike so bile zapreke o ustanovitvi te slavne Jednote.

Tudi večina odbornikov tukajšnih društev J. S. K. J govorilo je ter povdarjalo, da si hoče vsak prizadevati kolikor mogoče za povzdigo društev in slavne Jednote. Vršilo se je vse v najlepšem redu, vsi navzoči so se dobre volje razšli. V prvi vrsti za vse to gre zahvala rojaku Geo. L. Brozichu gl. tajniku J. S. K. J.

Tudi naših bratov štrajkarjev na Calumetu, Mich, se ni pazabilo in nabralo se je $10.10.

— V nedeljo dne 25 m. m. imelo je društvo sv. Srca Jezusovega št. 2. J. S. K. J., svojo mesečno sejo pri kateri sta bila navzoča tudi gl. predsednik John Germ in nadzornik John Kržišnik, katera sta v kratkih besedah člane navduševala k medsebojni ljubezni. Člani omenjega društva so videli in slišali može, kateri so vredni uradov J. S. K. J.

Bog živi glavni odbor, krajevna društva in Jugoslovansko Katoliško Jednoto!

Ludovik Perušek,
Zastopnik Narodnega Vestnika.

— Matt Wiki, kateri je bil vslužben pri Oliver Mining Co. skozi deset let je umrl na ledu na Burndside jezeru. Wiki je šel ven v gozd z mladim dečkom, da bi pogledal po pasteh, katere je imel nastavljene. Djal je dečku, da se slabo počuti in je sedel na led. Deček je šel po pomoč k najbližnji hiši, a ko se je vrnil je bil Wiki mrtev. Zadela ga je srčna kap.

— Peter Jidaroff, rudar ki je bil vposljen v Secstion 30 rudniku, je umrl v Shipman bolnišnici. Jidaroffu je prebilo v rudniku črepinjo. Bil je 19 let star in zapušča na Section 30 več sorodnikov.

EVELETH.

— Štorklja je obiskala družino J. Pogačnika in je pustila čvrstega dečka. Ali ni to napredek, kaj?

— Vsem cenjenim članom društva Zarja, št. 117. S. S. P. Z., Eveleth, Minn., se naznanja, da je bilo sklenjeno na zadnji redni mesečni seji, da se naj vdeležijo prihodnje mesečne seje, ki se bo vršila dne 8. februarja, vsi člani. Rešiti je nekaj zelo važnih točk, zatoraj ste prošeni, da se vdeležite polnoštevilno. Z bratskim pozdravom.

John Pogačnik, tajnik.

— Louis Baudek, salunar. je bil obsojen z globo $50. — ker je dal nekemu mladoletnemu pive. Pozor salunarji, ogleduhov se nikjer ne manjka.

HIBBING.

—Preiskave za železno rudo so pokazale novo rudarsko polje blizu vasi Aitkim. Tu so našli bogato žilo železne rude šest milj severno od vasi. Vrta se za rudo s svedri Olsen & Berg Development kompanije pod vodstvom rudarskega inženirja M. P. Botsforda na sekciji 23, township 48, Range 27, na zemljišču, katerega lasti S. Carson iz Iowa City, Iowa. V prvi luknji so našli bogato žilo magneza rude. Sedaj vrtajo četrto luknjo, in v treh luknjah so našli magnezno rudo, in vzorci kažejo, da je nad 31 odstotkov magnezije. Ta ruda je najdena le eno miljo zapadno od 1800 akrov zemljišča, katero lasti Hibuna Land & Iron Company. Ta najdba je dvignila vrednost tega zemljišča in gotovo je, da lasti Hibuna Land and Iron Company, Hibbing, Minn. bogato rudarsko zemljišče. (Adv.)

NASHWAUK.

— Ogenj je deloma vničil Bolf Zahwar-jev salun no vogalu Central Ave. in First Street. Vnelo se je od peči v gornjem nadstropju.

TOWER.

— V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede ulaganja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 od stotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važneje stvari se dajejo pismeno na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

CALUMET. MICH.

— V šaftu št. 5. v Baltic rudniku sta bila vsmrčena finska rudarja Peter Kineinen, star 30 let, in Matt Tuilela 34 let. Vtrgalo se je na njiju skalovje v katero sta vrtala. Vsak zapušča vdovo in dva nepreskrbljena otroka.

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

Umrl je v Adamson, Okla. Fr. Boznar. Zapušča žalujočo udovo in tri nedorasle otročičke.

Poročila sta se v Cleveland, O., rojak John Kolar in Frontenac, Kans., in gospodična Angela Vahčič, doma od tukaj.

Ženitovanjske zglasnice so vzeli v Cleveland, O, sledeči pari: John Bradač in gospodična Cecilija Knoblar, John Bogolin in gospodična Mary Udovič, Louis Novak in gospodična Mary Končan, ter Frank Luknjar in gospodična Jennie Blatnik.

Nogo je zlomil v Barberton, O., rojak Alojzij Balant.

Tango so plesali v "Domu" Kranjsko Slovenske **Katoliške** Jednote v **Joliet Ill.L.**, jolietski **slovenski praktični katoličani.** Papež je ta ples preklel radi čudnih telesnih zvijanj in sunkov, ki so spojeni s tem plesom. Jolietski ta "pobožni" se ne bojijo, da bi poklical sv. oče ogenj in žveplo nad nepokorni slovenski Rim v Ameriki.

Navdušenje za k poželjivosti mesa zapeljiv Tango je moralo biti tako kot za mutasti greh v Sodomi in Gomori, ker prenehali so z nemoralnim Tango šele, ko je prišel policaj drugič prepovedati ta ples. Živelo praktično katoličanstvo!

ZAPISNIK

skupnih konferenc slovenskih podpornih organizacij v Ameriki.

Tretja redna seja.

Brat predsednik Železnikar otvori sejo.

Čita se imena zborovalcev. Navzoči so vsi.

Čita se zapisnik, ki se z nekoliko popravki sprejme.

Preide se na dnevni red.

Brat Konda ne veruje, da bi bile kake stranke. Vsak zastopnik pa ima gotovo pravico izraziti svoje mnenje.

Brat Šarc povdarja, da so tu gotovo dve struje, kterih vsaka priporoča svoj načrt. To pa vendar ni nič napačnega. Vname se debata glede tiskanja zapisnika, v katero posežejo bratje Konda, Mladič, Verderber, Hrast, Potokar, Godina, in Trošt.

Na predlog brata Sitter-ja se sklene, da se zapisnik takoj odda v tiskarno "Glas Svobode Co." potem pa se odda uredništvu "Glasila."

Čitajo se dopisi.

Društvo "Sloga" št. 16 S N. P. J. v Milwaukee, Wis. priporoča složno delovanje in želi konferenci najboljši uspeh. Istega smisla je tudi dopis br. Franka Primožiča iz Marianna, Pa. Društvo "Slovenija" št. 44 Č. S. B. P. J. (v Chicagi, Ill.) pozdravlja zborovalce upajoč najlepši uspeh današnjega zborovanja. V istem smislu se glasi tudi dopis br. Fr. Udoviča, člana št. 44 Č. S. B. P. J. v Chicagi, Ill., in skupnih slovenskih društev v Black Diamond, Wash. Približno istega smisla je tudi dopis društva Nada št. 102 S. N. P. J. v Chicagi, Ill. V dopisu društva "V boj do zmage" št 82 S. S. P. J. v Gilbert, Min., se protestira proti gotovim faktorjem, ki so baje nasprotni združenju, in želi zborovanju mnogo vspeha. Prečita se pozdrav društva Zveze št. 36 S. N. P. J. v Willock, Pa

Prečita se pozdrav v verzih od društva Illinois št. 47 S. N. P. J. Dopis g. Geo. Brozich-a, gl tajnika J. S. K. J. želi konferenci najboljšega uspeha.

V dopisu društva "Trdnjava" št. 10 S. N. P. J. se priporoča zborovalcem, da naj store vse mogoče da se čimprej vresniči splošna želja ljudstva posebno še Rockspring skih Slovencev. Dalje se prečita resolucija društva Delavce št. 17 S. S. P. Z. iz Aurore, Minn., ter se vzame naznanje.

Nasveti brata Faletiča iz Cleveland, Ohio., se vzamejo z odobravanjem na znanje.

Brat Šarc predlaga, da se čas zborovanja v toliko spremeni, da se začne zborovati šele ob pol 9 uri dopoldne mesto, ob 8 uri, kot je bilo sklenjeno včeraj, ker mnogo zborovalcev stanuje daleč, ter ne morejo biti tako zgodaj v zborovalni dvorani.

Brat Štefančič protipredlaga, da se ostane pri starem.

Sprejet predlog br. Šarca.

Brat Mladič meni, da se naj ne bi pošiljala v javnost dva načrta ampak samo jeden če bi se mogla konferenca zjediniti za enega.

Brat Šarc povdarja, da z dvemi načrti bo šele olajšana združitev.

Brat Štefančič govori v istem smislu. G. Trošt meni, da naj bi se iz dveh različnih načrtov vzelo najboljše in ta načrt naj bi šel na splošno glasovanje.

Brat Verderbar se strinja s pred govornikom, meni pa, da bo mogel to storiti šele pripravljalni odbor. Ako želi kateri zborovalcev kacih pojasnil glede državnih zakonov lahko pokličemo jednotinega odvetnika, da nam razloži. Nasvet se vzame naznanje.

Brat Konda želi zvedeti kaka bi bila ta srednja pot po kateri naj gremo, da pridemo do združitve.

Br. Verderbar meni, da to srednjo pot bo zamogel najti šele pripravljalni odbor.

Predlog br. Zabrica se glasi: Delavstvo oziroma članstvo naj vstopi v nameravano novo organizacijo z vsemi pritiklinami in obveznostmi.

Brat Benko, gl, tajnik S. S. P. Z. meni, da pri S. N. P. J. pride primeroma manj premoženja na posameznega člana kot pri S. S. P. Z., ker so člani S. N. P. J. starejši obveznosti napram njim pa višje. Naj bi se torej ne gledalo na kake financijelne ali starostne razlike.

Brat Potokar meni naj bi se ta stvar enkrat vendar pustila na stran; posvetujemo se o načrtu, ker bo končno itak o temu odločevalo splošno glasovanje.

Brat Konda priporoča naj bi se o vsaki točki posebej razpravljalo.

Brat Sitter meni, da predlog (št. 1.) brata Verderbarja ni bil v zapisniku dobro raztolmačen.

Brat Štefančič pojasnjuje za društvo sv. Barbare, da je tam moških članov le okoli 4000. Drugo so ženske in otroci zavarovani le za smrtnino.

Brat Miklavčič tolmači predlog brata Verderberja.

Brat Šarc povdarja, da člani S. N. P. J. in S. S. P. Z., bodo šli prav gotovo skupaj če ne na ta pa na drugi način, posebno sedaj ko bodemo imeli razrede.

Brata Konda in Sitter želita, da se debata o temu zaključi.

Brat Mladič povdarja, da S. S. P. Z. se ne priklopi ampak želi združitve ter priporoča naj bi se razpravljalo o predlogih združitve št. (1 in št. 2) br. Mladič in Verderbarja.

Brat Verderbar meni, da ne moremo govoriti samo o financah, brez, da bi se oziralo na druge stvari. Moramo pomisliti, da so člani zavarovani za različne svote, eni za višje eni za nižje svote, ker eni so le pri eni organizaciji, drugi pa pri dveh ali treh.

Brat Benko meni, da se tu ne dela za združitev ampak nekako vsak za svojo organizacijo. Misli, da nikakor ni mogoče, da bi se katera druga organizacija priklopila S. N. P. J., kakor ne more biti govora, da bi se S. N. P. J. priklopila na pr. k S. S. P. Z. Govoriti se mora le o združitvi v novo organizacijo.

Brat Šarc pojasnjuje, da bi ne bilo, da bi se dalo tudi teh 11 tisoč članov, ki so sedaj pri S. N. P. J., še enkrat zdravniško preiskati ker bi to preveč stalo. Bolje je, da ostane denar v blagajni in imajo od njega koristi tudi drugi člani, ki se pridružijo.

Brat Verderbar predlaga, da se pokliče odvetnika, da nam da pojasnila glede državnih zakonov v zadevi združenja organizacij.

G. Trošt govori v istem smislu. K stvari govorita še brata Konda in Potokar.

Brat Sitter proti predlaga, da bi se najelo odvetnika, ki se bavi samo z zadevami podp. organizacij, a šele potem ko bomo imeli več točk za razrešiti. Ni pa vredno, da bi ga klicali za vsako posamezno točko.

Predlog br. Verderbarja sprejet in se sklene odvetnika takoj poklicati.

Brat Štefančič želi, da bi se sedaj posvetovali o točkah glede kterih moramo imeti nasvete odvetnika.

Brat Mladič meni, da se moramo najprej infomrirati kako bi bilo radi tako zvanega "transferiranja," rabimo li nova zdravniška spričevala, če se kam priklopimo, in kako bo s člani, ki so že nad 60 let stari.

V debato posežejo bratje Konda, Štefančič, Hrast in Sitter. Br. Železnikar pojasnjuje br. Štefančiču, da ako se bo z dve tretjinsko večino članov potom splošnega glasovanja odločila za ime S. N. P. J., potem ni potreba nove inkorporacije pač pa v nasprotnem slučaju.

Br. Sitter pojasnjuje kaj določa drž. zakon o glasovanju in transferiranju.

Brat Potokar meni, da bi ne bilo prav siliti, članstvo za kako stvar pač pa naj se članstvo pouči, da je to v njegovo korist in nasprotovanja ne bo.

Brat Verderbar poroča, da odvetnika ne bo danes, pač pa pride jutri dopoldne.

Brat Goršek poroča, da je splošna želja vseh društev v državi

(Nadaljevanje na 8. strani.)

NEBO CORK TIP **CIGARETTES**

10 FOR 5c

Najboljše cigarete vseh cigaret

Pristne—bogate—zadovoljive

Izvanredno kadenje, z izvrstnim okusom

DENAR

zamorete napraviti, če investirate v lote pri jeklarni v Gary, Minn., sestra čudovito hitro rastočega mesta, Gary, Ind., kjer gradi United States Steel korporacija eno najmodernejših jeklarn, koje prvi del stane $25,000,000. — Poleg tega se gradi tudi cementna tovarna, in začele se bodo graditi žičarna in tovarna za žblje in železne vijake. VPOSLENIH BO OKOLI 800 MOŽ.

Podrobnosti daje

GARY LAND CO.

GEN'L OFFICE, 202 PALLADIO BUILDING, DULUTH, MINN.
Townsite Office, Cor. Commonwealth Ave and Gary St., GARY, Minn.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo

Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Dvojni detomor. Kamniški okraj hoče biti vedno s svojimi senzacijami na površju. Dne 5. januarja je prišel iz Trojan po celem Črnem grabnu glas, da je neka ženska umorila dva otroka. Ta glas ni bila prazna govorica. Zares je orožniški stražmojster gosp. Ogrizek aretiral leta 1892. v Lenovcu rojeno Magdaleno Drobež, nezakonsko hčer, doma iz Jelenka, župnija Št. Gotard. Že dalj časa je bila na sumu, da je bila večkrat noseča, toda vselej je stvar kar tako mirnim potom prešla. Sedaj pa jo je izdala neka Ivana Izlakar, s katero sta se skregali. Nekega dne, ki ni bilo Magdalene Drobež in njenih ljudi doma, je imenovana soseda Ivana Izlaker je šla v klet, kjer je izkopala truplo novorojenčka ženskega spola. Za kraj, kjer je bil isti pokopan, ji je povedala neka šolarica, ki je videla Magdaleno Drobež kopati jamo. Truplo je Izlakar vzela domov in obvestila orožnike, ki so takoj aretirali Magdaleno Drobež in se nahaja sedaj v preiskovalnem zaporu na Brdu. Ta mrtvi otrok pa ni edini, ki ga je Drobež zakopala v kleti. Dne 8. januarja je sodna komisija na licu mesta na Jelenku prekopala klet in našla skelet še enega otroka. Tudi tega je zakopala Magdalena pred dobrim 2 letoma. Vse to je sama priznala in pokazala kraj, kjer ga je zakopala. Pred petimi leti pa je porodila prvega otroka, kateri je pa čez 6 dni umrl in so ga pokopali na pokopališču. Ljudje trdijo, da je gotovo tudi temu pomagala na boljši svet. Če bi bilo tudi to res, ima to mlado, sicer dosti čedno dekle, tri umore svojih otrok na vesti. — Na vprašanje, zakaj je pokopala otroka kar v kleti, je odgovorila: Zato, ker pravijo, da mrtvorojeni otrok (ona trdi, da so bili mrtvorojeni,) tako ne pokopujejo na blagoslovljeno pokopališče, jih je pa ona rajše kar doma pokopala. Dekle pride pred poroto.

Prijet slepar. 15. januarja dopoldne je prišel v poštni urad na južnem kolodvoru v Ljubljani dokaj čedno oblečen mladenič, in predložil poslujočem uradniku knjižico poštne hranilnice, glasečo se na 90 kron, od katerih je bilo že prejšni dan dvignjenih 40 kron. Mladenič je rekel, da hoče dvigniti še nadaljnih 40 kron. Poštni oficijal, ki je bil pri oknu je vzel knjižico ter jo oddal, ker je opazil, da je bilo 90 kron vloženih šele predvčerajšnjim, a da je bilo takoj drugi dan dvignjenih 40 kron, v pregled poštnemu oficijalu g. Franu Čušu. Ta gospod ima izredno dobre in bistre oči. Zato je hipoma opazil, da je vsota v hranilnici ponarejena in da je na mestu, kjer je bilo napisanih "90 kron,' nekaj radiranega. Ker je bila hranilnična knjižica izstavljena od glavnega poštnega urada v Ljubljani, je telefoniral tjakaj in izvedel, da so bile na dotično knjižico pred tremi dnevi vložene samo tri krone. S tem je bilo dognano, da je mladenič, ki je hotel dvigniti 40 kron, slepar. O stvari so takoj obvestili policijo. Skoro na to sta se na pošti pojavila dva stražnika, ki sta sleparja aretirala ga uklenila in odvedla v zapor. Slepar je baje krojaški pomočnik z Vrhnike. Enako sleparijo je izvedel že prešnji dan pri nekem poštnem uradu v Ljubljani. Tu se mu je sleparstvo posrečilo in je dobil izplačanih zahtevanih 40 kron.

Nadebudna deklica. 14. januarja je prišla v trafiko na Glincah neka kmečka ženska ter pozabila na prodajalni mizi denarnico s 6 kronami. To priliko je porabila takrat v trafiki prisotna 12 letna Frančiška Cajhen in denarnico izmaknila. Ker je denar lahkomišljeno trosila, so ji stopili na prste in je po daljšem zavijanju slednjič le priznala svoj greh. Ker je nedoletna, bode imela opraviti le s policijo.

Okrajni sodnik Josip Prevec. V bolnici je na srčni kapi umrl gosp. Josip Prevec, okrajni sodnik in sodni predstojnik v Logatcu. Pokojnik je bil v narodnih krogih dobro znan, saj ni bilo nobene narodne prireditve v Ljubljani in nobene večje svečanosti na deželi, ki bi se je ne bil udeležil ranjki Prevec. Dasi uradnik, vendar se ni nikoli bal javno izpovedati svojega prepričanja in se udeleživati našega narodnega življenja. Kjerkoli je služboval, povsodi je bil duša ondotnih narodnih društev. Posebno rad je gojil petje in kot navdušen pevec je oživel k novemu življenju marsikatero pevsko društvo na deželi. Kakor je bil neomajen narodnjak, prav tako zvest pristaš je bil narodno-napredne stranke. S sodnim predstojnikom Prevcem je umrl mož, značaj, ki postajajo vedno redkejši v naši domovini, zato je naša žalost tem večja, ker vidimo zapored padati list za listom — naših najboljših mož.

Umrla je v Ljubljani nadebudna hčerka gospoda Kraškoviča, posestnika in trgovca na Starem trgu, gospica Malči v mladostni dobi 14 let.

Na sveti dan pred cerkvijo so se steple. Letošnje božične praznike sta se v Št. Petru pri Novem mestu dve punci v cerkvi med službo božjo stepli, ker je ena zapazila na roki druge prstan fanta, ki je imel obe punci za norca. Te dni pa se je drug slučaj iz Hrušice pri Stopičah doigral pred kazenskim sodnikom. Neža Kostrevc je bila tožena, da je Ano Srobotnjak pred prvo mašo na Sveti dan pod zvonikom napadla in prav malo po kršansko pretepla in bi jo bila še bolj, da je niso ubranili ljudje ki so ta prizor iz cerkve opazili. Slučaj pa je prinesel še nekaj drugega na dan .Hrušica je eden tistih nesrečnih krajev, kjer je že mnogo preje dobrih gospodarjev vsled izkoriščanja duhovnikov pri njih posojilnici prišlo na kant. Vsi so bili dolžniki in poroki med seboj. Mož Srobotnjakove je tolikim bil za poroka pri posojilnici da je nazadnje sam ob vse prišel. Ko je on poroka iskal, mu ni hotel nihče pomagati. To ga je tako žalostilo, da ga je jeza in žalost spravila v grob. Pa tudi Kostrevčevi hiši se je godilo slabo. Kostrevka je dolžila Srobotnjaka in ko je on umrl, pa vdovo, da sta jim ona dva zapravila posestvo. Zato je že dolgo časa gojila maščevanje nad ubogo staro ženico. In to maščevanje je izvršila na Sveti dan pri cerkvi. Dobila je 3 dni pokore.

Orožnike so okradli. Novomeški arestantje so sicer znani kot prefrigani tiči, ampak, da bi imeli korajžo tudi orožnike okrasti, tega še ni bilo zlepa slišati. Jože Iliaš Jože Gorenjec in Edvard Hrast so bili dne 2. januarja zaposleni pri žaganju drv na novomeški orožniški postaji. Ko so drva spravljali v drvarnico, so zapazili zaboj s pivom. Ugodna prilika je premagala boljše prepričanje, izpili so kar se je v naglici dalo. Orožniški nadporočnik, čigar last je bil zaboj, je prišel na sled poželjenju omenjenih fantov. Pred sodnikom so se zagovarjali, da so mislili, da je to nedolžno veselje dovoljeno, ker je med arestanti že taka navada, da si pri orožnikih privoščijo kakšen požirek. Mislili so, da jim orožniki tega veselja naravnost sicer ne morejo poduditi, ampak tako, da nihče nič ne reče. Sodnik seveda ni mogel biti z njimi vred istega mnenja, pa jim je zapor primerno podaljšal.

Na opazovalni oddelek v deželno bolnico v Ljubljani so oddali gostilničarjevega sina Alojzija Semiča. V blaznico so pa odpeljali zasebnika Premka iz Gradišča.

ŠTAJERSKO.

Ptujsko umazano perilo. Iz Maribora nam pišejo: Dne 10. jan. je bila pred mariborskem okrajnem sodiščem obravnava, ki so jo naperili ptujski župan ata Ornik, njihov "Amtsvorstand" Gürtler in obeh pokorni sluga, stražmojster slav. ptujske policije Zentrih proti nekemu Hutterju, radi — razžaljenja na časti. Znano je, da ima ptujska gospoda v več kot samo enem slučaju prav na debelo in mnogo smrdečega masla na glavi.... V noči dne 21. julija l. l. je nahrulil stražmojster Zentrich Hutterja, da naj bo pri miru. To ni nobena nesreča. Ampak ptujski policaji (sodnijsko dokazano!) znajo na čisto poseben način "hruliti".... Vsled tega si je Hutter usojal, opozoriti velečastitega zastopnika javnega miru in reda, da, če že sploh mora, naj vsaj dostojno "hruli.' To je pa Zentriha hudo razjezilo in naperil je proti Hutterju kazensko ovadbo, češ, žalil je mene, pomislite — službeno osebo.... Hutterja so hoteli zašiti na 30 kron globe. Baje za to, ker je vseh treh političen nasprotnik. Ampak Hutter je pokazal zobe in se pritožil, češ: Gürtel se je 28. februarja 1913 kot uradna oseba v družbi prof. dr. Hofferja kregal in ruval po ptujski javni — tolerančni — hiši in na pomoč pozvane policaje ugnal, ker je smatral samega sebe na onem mestu kot edino kompetentno "amtsperšono." Gürtel to taji in pravi, da je prof. dr. Hoffer — v kakšni družbi se sme potikati nemški profesor? — razgrajal. V svojem zagovoru je navedel Hutter vse one priče iz tiste noči, ki so naravnost obremenile Gürtlerja. O Ornigovem "protokolu," ki pa ni bil uraden marveč zaseben, je dejal Hutter, da je "Wisch," ki ni mnogo vreden, katere besede pa je že v naslednjem preklical. To je jedro trojnih tožb proti Hutterju Obravnava dne 10. jan. so preložili, ker hoče Gürtler, da se zasliši obe prostitutki Magdal. Tamareder, sedaj v Dunajskem Novem mestu, Ida Preprost v Gradcu, posestnica ptujske hiše Hasl, prof. dr. V. Hofer, geom. Al. Schilder, M. Vičar, N. Eisbruner in sodnik dr. Traun. Hutter ne zaupa popolnoma nepristranosti okr. sodnije v Ptuju, vsled česar je na njegovo prošnjo dež. nadsod. delegiralo to v Mariboru. Gürtler in tovariši pa se tega boje in so se pritožili na kasacijski dvor, ki jih je pa zavrnil. Hutterjeva nezaupnost je umljiva če se spomnimo na "Zapfenstreich" in bakljado, ki jo je priredil ata Ornik v čast novoimenovanima, dež, sod. svet. Doleschelu in okr. dr. Mallyju, o priliki njihovih imenovanj. Ja, ja: ata Ornik njihov "Amtsvorstand" in policaji — to jih je kar troje....

V Celju se je ustrelil 18 letni gimnazist Valter Leuschner iz Brežic, sin tamošnjega graščinskega oskrbnika. Fant je bil zelo nervozen in je imel v zadnjem času boj da neko ljubavno razmerje, ki pa ni bilo "srečno."

Imenovana sta gimnazijca Ludvik Berger in Franc Vobavšek za poštna praktikanta v Mariboru 2.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. poročajo, da so zaprli občinskega predstojnika Holca v Zagorcih in nekega Jakoba Bračka, ki je služil pri 87, pešpolku, ker sta osumljena, da sta na cesti napadla in oropala nekega lesnega trgovca Vogrina.

V Mariboru se nastani novi bosanski pijonirski bataljon.

Iz Gradca. V nedeljo, dne 11. januarja je imelo delavsko podporno društvo "Domovina" v gostilni "Zur grossen Bierquelle" svoj letni občni zbor, ki je bil izvrstno obiskan. Udeležili so se zborovanja tudi zastopniki akad. tehn. društva "Triglav" in člani drugih graških slovenskih društev Poročilo odborovo je pokazalo, da izvršuje to društvo v nemškem Gradcu svojo, važno nalogo z občudovanja vredno vnemo. Vedno večji je krog delavstva, moškega kakor ženskega, ki se zbira v tem društvu; zadnje mesece je n. pr. pristopilo vsak mesec po 20 do 30 novih članov in članic. Društvo prireja letno več gledaliških predstav, koncertov, izletov in skoro vsako nedeljo sestanke društvenikov: ima na razpolago mnogo časopisov in knjig ter hoče uvesti tudi v večjem slogu posredovanje služb ter zavarovanje zoper brezposelnost in bolezen. V odbor so bili izvoljeni sami navdušeni delavci, ki bodo društvo, katero se je vedelo pred dvema letoma otresti pogubnih klerikalnih vplivov, vedli vedno višje. Občnega zbora se je udeležil imenom "Zveze narodnih društev v elju" predsednik Lešničar ter je govoril o nalogah narodnih delavskih organizacij. O ciljih "Zveze narodnih društev" je lepo razpravljal predsednik "Triglava" phil. Pavle Strmšek, nakar je občni zbor sklenil pristop. Dosedanji predsednik "Domovine" Rudolf Stegmüller je bil za svoje neumorno delo v prid društva imenovan častnim članom. Človek bi si želel, da bi videl isto delavnost kakor pri "Domovini" pri marsikaterem narodnem društvu, ki ima svoj sedež v domovini in ga ne vodijo samo revni, priprosti delavci.

KOROŠKO.

Pobegnil je pri založniku pive H. Grossu v Celovcu uslužbenec 18 letni hlapec A. Steinhofer. Odnesel je 100 kron in odpeljal voz za pivo.

Divji lovci se po Koroškem vedno bolj oglašajo. Dne 10.m. m. je aretirala žendarmerija pri Sv. Rupertu pri Celovcu tri zelo nevarne divje lovce Odpeljali so jih v celovške deželnosodne zapore.

Pogorelo je v okolici Trebno veliko gospodarsko poslopje posestnika Hölter. Hišo so z veliko težavo rešili, ker je silno manjkalo vode. Ogenj je bil podtaknjen, kajti malo pred izbruhom ognja so videli bežati iz vasi dva neznana sumljiva človeka.

Okradeno ameriško pismo. Pred kratkim je dobila neka posestnica iz Svinca od svoje hčere Angeleri v Buenos Airesu pismo, kateremu je bilo priloženih glasom pisma 50 lir. Pismo pa je došlo prazno, kje se je izvršila tatvina, še ni znano.

Koroške lokalne železnice. Glasom predloge za lokalne železnice, ki je bila vložena v parlamentu, dobi Koroška tri lokalne proge, in sicer Sv. Mohor - Kotje 31 km, Celovec - Velikovec 34 km, z normalnim tirom in Holmic - Zg. Bela 20 km, z ozkim tirom. Proge so proračunane; prva na 4,100.000 kron, druga na 5,430.000 kron in tretja na 2,450.000 kron. Država prevzame od teh stroškov 10,524.000 kron.

Neznani tatovi so vlomili v vilo inšpektorja državne železnice v pok. Franca Schuberta pri Krivi Vrbi. Polomili so vsa vrata in izpraznili vse predale. Denarja niso dobili, pač pa so se dobro pogostili in odnesli za 290 kron razne obleke. Vsa škoda znaša čez 400 kron.

Domobranec Luka Polajnar iz okolice Velikovca se je na potu v Beljak, kamor se je vračal z dopusta, tako prehladil, da so ga morali v Spitalu izložiti. Peljali so ga v bolnišnico, kjer je mož že drugi dan umrl.

Poskušen vlom v železniško blagajno. V blagajniški prostor celovške postaje državne železnice je vlomil neznan tat, medtem ko je bil čuvaj na preci. Vlomil je s silo vrata in skušal odpreti blagajno. To se mu pa ni posrečilo, ker ga je čuvaj prepodil. O tatu nimajo še nebenega sledu.

PRIMORSKO.

Kaj si vse lahko dovoli nemški železničarji. V Trst je prišel sedaj in sicer "iz službenih ozirov znani nemškonacijonalni hujskač vlakovodja Vencel Gröger. Ta mož je bil aretiran kot znano v Novem mestu zaradi kraje. Kradel je namreč kokoši. Obsojen je bil na 14 dni zapora. Gröger je bil nato suspendiran in uvedla se je disciplinarna preiskava, ki je končala tako, da je dobil Gröger vse odteglaje in je bil prestavljen iz službenih ozirov v Trst To je seveda delo nemškega Volksrata. Pri sodni razpravi se je tudi dognalo, da je bil obsojen Gröger na Dunaju na 3 mesece zapora in sicer tudi zaradi tatvine. a to, ker je Gröger železnico pri vsprejemu v službo nalagal je dobil denarno globo 10 kron. Nehote se nam vsiljuje vprašanje, kaj bi se zgodilo z železničarjem Slovencem, če bi se mu dokazal le en del Grögerjevih grehov. In podobnih slučajev imamo še več in v več krajih tako v Gorici, v Trstu in drugod. Ne privoščimo sicer nikomur hudega, zahtevamo pa enako pravico za vse.

Poneverba na pošti v Nabrežini. Poštni komisar A. Vagaja je dognal, da je bilo poneverjeno na pošti v Nabrežini 6800 kron. Aretirali so poštarja in ta je priznal da je on denar poneveril. Porabil je znesek v kritje raznih dolgov, ki si jih je nakopal vsled velike družine. Mož ima namreč 8 otrok. Preiskava se nadaljuje.

Turški vojaki v Trstu. O vjetih turških vojakih, ki so sedaj v Trstu, se poroča sledeče: Parnik "Meran" je odplul iz Carigrada dne 29. decembra. Vstopilo je nekaj potnikov 1. in 2. razreda in 368 potnikov 3. razreda. Oblečeni so bili civilno in so imeli potne listine v redu. Kapitanu se je sporočilo, da so ti potniki odpuščeni vojaki Albanci. Pred Valono je prišla avstrijska komisija, ki je dognala, da so ti potniki ne odpuščeni, marveč pravi preoblečeni turški vojaki. Imeli so s sabo veliko zalogo orožja in streliva in 15.000 frankov denarja. Bili so poslani v Albanijo z namenom, da uprizorijo tam novo vstajo. Ko so videli, da so razkrinkani, so začeli metati prtljago v morje. Komisija je zaplenila mnogo orožja in ves denar. Vjetniki se ne počutijo v Trstu nič kaj posebno dobro in težko čakajo, da se vrnejo v Carigrad.

Rodbinska drama. Iz Berolina poročajo: Državni poslanec grof Mielczynski je ustrelil svojo ženo in njenega nečaka, 24 letnega bodočega majorantnega gospodarja grada Bendovo, grofa Alfreda Mianczynskega. Grofica je bila slovita krasotica, rojena, grofica Potocka. — Drama se je odigrala na gradu Dakovymokre. Po umoru je Mielczynski telefoniral v bližnje mesto državnemu pravdniku, ki je takoj prišel. Proti preiskovalnem sodniku je grof Mielczynski izjavil, da je izvršil čin iz obupa nad nezvestobo svoje soproge. Že dalj časa je sumil, da ga njegova žena goljufa s svojim nečakom. Njegov, začetkoma zelo srečen zakon, je postajal pozneje vedno bolj nesrečen, vsled česar je prišlo do ločitve. Šele pred šestimi tedni se je zopet pobotal s svojo soprogo. Njegova soproga je prišla pozno ponoči, ob dveh domov. Tudi on sam je prišel pozno ponoči domov in je naenkrat zaslišal neki šum, ki je prihajal iz spalnice njegove soproge. Grof Mielzynski je misli, da so vdrli vlomilci. Vzel je nabasano lovsko puško ter šel proti spalnici svoje soproge. Ko je grof Mielzynski stopil v spalnico, je zasačil svojo soprogo in njenega nečaka, grofa Mianczynskega v precej čudni situaciji. Iz obupa je nastavil puško ter z dvema streloma usmrtil oba. Grofica je bila ustreljena v srce, nečak pa v vrat. Oba sta bila takoj mrtva. Grofa Mielczynskega so izročili sodišču v Graetzu. Skoraj gotovo ga bodo pa izpustili. Grof Mielczynski je tudi priznan slikar in ima v Berolinu v Siegmandshofu svoj atelije. Zadnji čas grof ni obiskoval sej državne zbornice, ker je neprenehoma opazoval in zasledoval svojo soprogo.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

M. F. SKALA, agent za "Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.

Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.

Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v

ELY, MINN.

Telephone No 52.

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih **Insurance Company.** Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo; sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek

Telephone 104

509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Skozi petdeset let najljubši tobak

kadilcev več očetnjav—to je čudoviti rekord Gail & Ax Navy tobaka. Ta zrel, sladak, dišeč dolgo rezan tobak je najboljši tobak za delanje cigaret—in isti, ki delajo cigarete iz Navy tobaka Vam bodo to potrdili. Oni kadiji cigarete iz Navy tobaka ves dan, vse leto, in so zdravi ter veseli.

GAIL & AX NAVY

Long Cut Tobacco

"Najboljši tobak v najboljšem zavoju"

Mi rabimo zrel, vmlajen, zlato-rujav Burley tobak za Navy—zorjen in vrumenjen tako, dada od sebe vso prijazno milobo in duh Burley tobaka. Prijeten okus Navy tobaka ni mogoče najti v nobenem drugem tobaku.

Lahko se je naučiti napraviti iz tega svilenega dolgo rezanega tobaka lepe, okrogle cigarete—tobak ne pade ven in se ne zgubi

V Navy boste našli poseben tobak, ki je pripraven za vse surhe—napravi lepo cigareto, se lepo kadi v pipi ni je izvrsten za žvečiti

PROSTO! Zahtevajte od prodajalcev prosto knjižico cigartnega popirja, ki gre z vsakim zavojčkom za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL WORLD BUILDING NEW YORK

ALI SE ZAMORETE KEDAJ AVSTRIJA IN RUSIJA SPRIJAZNITI?

Rusija in Avstrija prihajata po besnem obratnem nasprotstvu in divji nasprotni gonji med česom balkanske vojne do prepričanja, da je njiju načrt tako drag, da obeta malo dobička. Niti Rusija niti Avstrija ni s temi manevri, ki bi skoro strmoglavili ta dva orjaka v krvavi pretep, dosegla dosihmal ničesar. Oziraje se na te nepotrebne stroške je neki dunajski časnik predlagal, da naj bi te dve veledržave sprijaznile, naj bi prijateljskim potom razmotrivale svoje želje, in v avstrijskih ter ruskih večjih časnikih se razpravlja o tej stvari, če je mogoče ali ne. Po ruskem časopisju je soditi, da Rusija ne zaupa nobeni stvari, ki diši po nemštvu, in zato tudi ne zaupa avstrijski vladi. Ruski mislec M. Menšikov piše v petrograški "Novoje Vremja:"

"Moje osebno mnenje je, da bi bil mir med Astrijo in Rusijo (če je sploh mogoč) velike vrednosti — posebno za Avstrijo. Vendar, če razpravljamo o vgodnostih za tak mir, moramo najprvo pogledati kaj ima Avstrija v žepu — če ima škatljico sladkorja ali škatljico dinamita. Jaz se bojim, vsled naše ruske brezbrižnosti, da bo Rusija vzela časnikarska razmotrivanja glede prijateljstva z Avstrijo preresno — in bo pozabila nevarnost. Grozna nesreča bi bila če bi Rusija, vsled navideznega sprijaznjenja z Avstrijo, zmanjšala svojo vojaško pozicijo in prenehala s podvizanjem organizirati samoobrambo. Rusija mora nadaljevati z delom, da zgotovi popolnoma svojo obrambo, ker povsod kamor se obrne dregne na nemški vpliv, in sedaj je še Konstantinopelj v rokah nemškega vojaštva. Sploh se ne more Rusija zanašati na nobeno pomoč od nobene zunanje strani."

Menšikov piše dalje:

"V Rusiji vlada glede Avstrije danes isto neumno mneje, kot je vladalo glede Japonske pred rusko - japonsko vojsko. Mi si domišljujemo, češ, kaj bo Avstroogrska s svojo armado, ki je skup skrpana kot posteljna odeja, ki je narejena iz raznobarvnih krp. Taka vojska ni nevarna; Avstrijce je naklestil še vsakdo. Vendar mi bomo zopet napravili grozno napako, če resno podcenimo moč Avstrije, našo moč pa če cenimo preveč. Če je bila avstroogrska vojska mnogokrat poražena v preteklem stoletju, zadela je našo rusko vojsko v tem stoletju ista osoda. Če obstoji avstroogrska vojska iz vojakov raznih narodnosti, obstoji tudi ena tretjina ruske vojske iz tujih narodov, kot Poljakov, Fincev, Judov, Armencev, itd., kateri nikakor ne ljubijo Rusije. Žalostna zmota bi bila, če mislimo Rusi, da avstrijski Slovani ne bi streljali na Ruse. Bratska vojna na Balkanu, ki je ravno končala, svedoči, da je to neumna misel, kajti pokazalo se je, da so se sosedni bratje iste vere grje morili in klali kot bi se klali največji divjaki. Poljaki, naši najbližnji avstrijski Slovani, so naši bratje, in Ukrajinci ali Mali Rusi so iste krvi in iz iste zgodovinske zibeli kot Rusi — vendar njih najljubše sanje so, da bi korakali na čelu nemško — mažarske vojske proti Rusiji. Pred sto leti je bilo v Napoleonovi vojski, ki je vdrla v Rusijo, mnogo avstrijskih Slovanov.

Čas je, da se znebimo zastarelih misli o avstroogrski armadi, kajti v zadnjih treh letih se je razvila v močno vojaško silo in je popolnoma preustvarjena. Več zmožnih vojaških mož je povsem reorganiziralo avstroogrsko vojsko, in dosegli so uspeh, katerega se ne sme prezirati. Mi smo prezrli razvoj japonske vojske, in zato bili smo tepeni."

Menšikov piše dalje:

"Tujci, ki so potovali po Avstriji ob času zadnje mobilizocije napram Jugoslovanom in napram Rusiji, pravijo, da živi med avstrijskim ljudstvom želja za vojsko z Rusijo. Edino stari cesar, ki neče imeti vojske na stara leta, zadržuje prestolonaslednika in vojaške veščake, ki so zbrani okoli njega, da ne primejo za meč. Izven tega pripravljajo se z vladno pomočjo razne prostovoljne organizacije med Poljaki in Malimi Rusi v Avstriji in tudi skrivaj v Rusiji, da pomagajo Avstroogrski v slučaju vojske z Rusijo. Srd teh narodov napram Rusiji je postal nekaka religija. Nič boljše ni s Finci, Judi, Armenci, ki bi se rešili Rusije rajše danes kot jutri.

Misel Vseslovanstva je skoro vsmrčena odkar so se klali med seboj Srbi in Bulgari. Tudi med drugimi Slovani vlada tolika sebičnost, da bo živelo Vseslovanstvo tudi v bodoče le v nazoru nikdar pa v dejanju."

Končno sklepa Menšikov:

"Avstroogrska vojska bo v letu 1917 povsem pripravljena za vsako bitko. Dotlej se bo ta monarhija ogibala vojske. Če se pa vpraša zoper koga se Avstrija s tako ogromnimi stroški oborožuje, se mora priti do odgovora, da je to velikansko pripravljanje naperjeno proti Rusiji, ker edino Rusija je Avstriji in Nemčiji na potu, da ne morete pozabiti vsega Balkana. V Avstriji se delajo tihoma velikanske priprave za dvoboj, ki je le preložen za toliko časa, da bodo topi nabasani in meči nabrušeni. Če bo to žez tri mesece ali čez tri leta je vseeno. Vendar, če bo Rusija zamudila le tri sekunde — bo tepena."

Te besede velikega ruskega učenjaka dajo misliti, da tli v Evropi sovraštvo ki bo zbruhnilo v bližnji bodočnosti v gorostasnem klanju.

V OBRAMBO ŽENSTVA.

(Konec).

Ženska lažnjivost in zvijačnost pospešuje pa še posebno to, da je pravzaprav življenska naloga žensk, prikupiti se možem in si ohraniti njih ljubezen. To nalaga ženski dolžnost, da skriva telesne napake, ki jo delajo manj lepo in manj prikupno. Ko na eni strani skriva in zatajuje svoje hibe, pa si skuša z več ali manj dovoljenimi sredstvi navidezno pridobiti prednost in lastnosti, ki jih nima. Ženska torej laže v vsem, kakor se oblači in vede in kaže. Če se možu dopadejo kake posebne lastnosti, se dela, kakor bi jih imela, dasi ji popolnoma manjkajo. Tako lahkega srca, kakor nosi ženska tuje lase, tako kaže tudi lastnosti, ki jih nima. Govori, česar ne misli in izraža čute, ki jih ne pozna njeno srce; joka, kadar bi se hotela smejati, in smeje, kadar bi se raje jokala. Če se zbode z iglo, je vstan na glas zakričati, obenem pa zna z občudovanja vrednim samopremagovanjem zatajevati bolečine, ki bi še trdnega moškega premagale. Tudi kadar se čuti močno, hoče biti varovana, kajti možki ljubijo le ženske, ki so slabe in potrebujejo njihovo verstvo.

V nasprotje s to sliko ženske lažnjivosti postavlja Finot sliko moške lažnjivosti. Moški ne lažejo nič manj, kakor ženske. Finot navaja zanimive izglede, kako lažejo moški v družbi, v službi, v kupčiji, v mali in veliki politiki, v sodni dvorani in na prižnici. Laž prevladuje povsod in moška lažnjivost izvira iz ravno tistega nagiba, kakor ženska lažnjivost: iz egoizma.

Človek, pravi Finot, bi moral obupati nad prihodnjostjo človeštva, če bi vrjel, da se nikdar ne povzdigne do višje moralne stopinje. Toda na srečo temu ni tako. Ljudstva duša je zmožna razvoja do višje popolnosti Kakor postane lahko kanibal v razmeroma kratkem času povsem spodoben človek, tako se lahko tudi civilizirani ljudje povzdignejo na višjo moralno stopnjo. Tega so pa moški ravno tako potrebni, kakor ženske. Ženska je ravno tako malo ustvarjeno za laž, kakor moški. Laž je zavladala v življenju le vsled nezdravih razmer in zlasti je morala nastati v razmerju med moškimi in ženskami vsled tega, ker je ženska v bistvu vendar le podložna možu, on pa je njen vladar in gospodar. im se premeni to razmerje, se premeni tudi ženski značaj, zakaj to je fudamentalna neresnica, da ženski značaj ni premagljiv. Kar loči danes moškega od ženske, ni nepremostljivo, razlika v lastnostih se da izravnati. V svoji tisočletni podrejenosti je ženstvo pač pridobilo svoj poseben značaj, ta značaj pa ni organična slabost, nego le posledica življenskih razmer, in ne dela ženske nesposobne, zavzemati v človeški družbi tisto mesto, ki jim gre, ki jim jo pa moški odrekajo. Najmanjša bistvena premena v intelektualnih in nravnih pogojih ženskega življenja omogoči ženskam, da si pridobijo tiste lastnosti, ki so jih tekom stoletij vsled svoje podrejenosti izgubile. Napredek, ki se je v tem oziru pokazal v naših dneh, orpavičuje najlepša upanja na bodočnost, upanja, da pride do izravnave v značaju in obojestranske povzdige moških in žensk. A šele tedaj, pravi Finot, bo življenje res lepo in bodo podani pogoji popolni sreči in zadovoljivosti.

CERKVEN ŠKANDAL.

Sodna obravnava zaradi "vodiških čudežev," ki se je vršila l. l. decembra meseca pri ljubljanskem deželnem sodišču, je podala tako žalostno sliko iz našega domačega življenja, da nas je lahko sram pred vsem svetom. Pripravljeni moramo biti. da nas bo obsula prava ploha zaničevanja.

Sleparije se gode povsod po svetu, tudi v najbolj kulturnih deželah, gode se še večje in še bolj prekanjene sleparije, kakor so "vodiški čudeži," a kar daje temu našemu domačemu škandalu poseben značaj in ga dviga nad vsakdanje sleparije, to so okoliščine, v katerih se je vršil, to je milje, v katerem se je zgodil in to so osebe, ki so ga omogočile.

Obsojena Johanca je gotovo kriva in je svojo kazen zaslužila. Toda v tem škandaloznem procesu ni igrala Johanca glavne vloge, ampak igrali so jo tisti ki jih sicer roka pravice ni prijela, ki pa so vendar v prvi vrsti in še v veliko večji meri kakor Johanca zaslužili, da bi jih bili posadili na zatožno klop.

Škandal in sramota je pred vsem to da je ta proces pokazal koliko idijotskega praznoverstva je še vedno med našim priprostim ljudstvom. Če se je v zadnjem deželnem zboru povdarjalo, koliko knjig in časopisov pride med ljudstvo — zdaj smo videli, kako ogromno mnogo je še ljudi, ki še niso na dosti višji kulturni stopnji od kakega zamorskega plemena. To blazno praznoverstvo je sad sistematičnega poneumnevanja, ki se pri nas prakticira. Ta naša takoimenovana "verska vzgoja" meri vsa na to, utepati ljudstvu najbolj neumne pojme, kajti samo umstveno zaostali ljudje se dajo tlačiti in izsesavati. Česar ne stori verska vzgoja, to stori potem še katoliška literatura, ki nima drugega namena, kakor v ljudeh utrjati napačne nazore in jih vzdrževati v nevednosti in v neumnosti, da potem lahko duhovniki ž njimi počenjajo kar hočejo. Uspeh tega dela nam je pokazal ta vodiški proces. Ta je pokazal, da je na tisoče ljudi verjelo v Johanične čudeže, da so si s tisto telečjo krvjo mazali oči in telo in da so kot čudodelno zdravilo pili vodo farške vlačuge. Učenost je tudi že v drugih deželah in pri drugih narodih velika. Le poglejmo Lurd: na tisoče ljudi hodi tja, ki vsi pričakujejo čudodelno pomoč. A naposled jo pričakujejo od navadne vode, vse je stvar sugestije in nič drugega in se torej ne da primerjati z vodiškimi dogodki. To, kar se je zgodilo v Vodicah, je drugod nemogoče, samo pri nas so duhovniki ljudstvo tako zbegali in poneumnili, da verjame v take čudeže.

A kaj naj rečemo o vlogi, ki so jo pri tej slepariji igrale različne osebe? Na Reki je benediktinski samostan; ženske v tem samostanu pravijo, da skrbe za izveličanje svojih duš, s tem da lenobo pasejo in Boga časte. A ravno pri teh babah se je Johanca naučila sleparити. Benediktinka mater Jožefa je Johanco napeljevala na sleparijo in jo naučila goljufati ljudi s čudeži. Reške benediktinke in reški kapucini so seveda od teh sleparij imeli svoj dobiček, saj so sploh vso to goljufijo vprizorili zaradi denarja. A ko je Johanca pri spovedi priznala svojo sleparijo, ji je spovedujoči duhovnik prepovedal, da ne sme nehati nego da mora nadaljevati.

Na Reki sta obiskala Johanco sarajevski nadškof Stadler in ljubljanski škof Jeglič. Rekla nista nič, Ali je mogoče misliti, da sta v te bedaste čudeže verjela? Naj zdaj rečeta, kar hočeta, noben človek si ne more misliti, da sta res verjela in bedasto komedijo smatrala res za čeznatoren pojav. Vzlic temu pa je ljubljanski škof sprejel Johanco v svojo zaščito in jo vsilil vodiškemu župniku, da jo je vzel pod streho in ji potem asistiral pri njenih sleparijah.

Na željo ljubljanskega škofa sta potem zdravnik dr. Dolšak in duhovnik dr. Ušeničnik preiskala Johanco. Dolšaka še noben človek ni proglasil za kako znanstveno kapaciteto; simpel človek je; a vzlic temu ni hotel avtentnega mnenja izreči. Zdrava pamet mu je pač rekla, da ima opraviti s sleparijo, a povedati tega ni hotel. Najbrž zato, da bi se ne zameril. Ali je tako zanesljivo vedel, da se bo zameril, če bo povedal resnico? Dolšak je zakril s praznim izgovorom svoje mnenje in tudi Ušeničnik ni bil toliko možat, da bi bil to če treba tudi proti škofu zastopal, kar je spoznal za pravo. Spoznal je Johanične čudeže kot sleparije, pa je molče pustil, da so se nadaljevali v Vodicah. Ušeničnik je vedel, da je to škandal, da je to navadna goljufija in tudi profanacija vere, pa se je vendar potuhnil in molče gledal, kaj se godi.

Če hočemo prav spoznati ves obseg tega cerkvenega škadala, se moramo ozreti tudi na izpoved vodiškega kaplana. Ta je od Johaničnega prihoda v Vodice vedel, da so ti čudeži goljufija, pa jih je tudi molče gledal, ker se ni hotel zameriti "na vzgor." Ali se to pravi, da se je bilo kaplanu bati, da bo trpel škodo v svoji službi in se izpostavil preganjanju, če razkrinka sleparijo, ki je vendar imela samo namen, izvabljati neumnemu ljudstvu denar iz žepa.? Kakšne razmere pa vladajo v ljubljanski škofiji, da se mora pošten človek bati preganjanja, če nastopi za resnico in pravico?

Nič manj nevredna je vloga, ki so jo igrali različni drugi duhovniki pri tej slepariji. Škoteh vodiških dogodkih. Pa tudi kulturen škandovanjem Johance direktno in indirektno dobili različni duhovniki za maše in očenaše, koliko dobička jim je vse to neslo. Značilno je, da se niti enemu ni zganila vest, da bi bil ta denar vrnil!

Velik cerkven škandal je to in samo koristno in dobro bo, če se ljudstvo poduči o da da se ni preiskalo, koliko denarja so posredal je za vse Slovence ter nas živo spominja na dolžnost, skrbeti za kulturno povzdigo slovenskega naroda zlasti tudi v verskem in nravnem oziru, na dolžnosti pravega kulturnega boja, ki meri nato, da osvobodi narod iz duhovske sužnosti, prežene temo in vse praznoverstvo in vsposobi narod, da se ubrani takih sleparij, kakor so se godile v Vodicah. Naj bi bil ta cerkveni škandal začetek novega proživljenja dela na kulturnem polju, dela prosvete proti temu in goljufiji in izkoriščanju naroda.

"Sveta Johanca" v hlačah in v nemški izdaji. Tudi v bližini Berlina so imeli enak slučaj, kakor pri nas v Vodicah. Razloček je bil samo ta, da je pri nas Johanca uživala protekcijo najvišjih cerkvenih krogov, dočim se za tega hudodelnika niso menili protestantovski cerkveni krogi. Pred sodiščem v Spandauu se je namreč zagovarjal občinski predstojnik Rönicke iz Seegefelda, ker je razžalil magnetizerja Weissenberga, ki je baje z magetizmom zdravil ljudi. Obtoženec je objavil meseca oktobra preteklega leta v listu "Nauener Kreisblatt", članek v katerem je Weissenbergarja nazva "ljubimca vseh mikrocefalov'. Nadalje je rabil v članku besede kakor splošno nevaren dobrotnik. 'sleparsko delovanje" itd. Privatni tožitelj Weissenberg je pred sodiščem trdil, da je dobil od Boga posebno milost, da je vsegaveden in da dobiva od duhovh. Martin Lutherja, Leona XIII, in drugih znanih oseb pojasnila o življenju na zemlji in o življenju onkraj groba. Obtoženec pa je trdil, da Weissenberger pri vseh 'sejah' za sleduje le ta namen, da pride z ženskimi osebami v intimne stike Dokazovanje je podalo pravi kulturni dokument za našo dobo. Priča pastor Wildenhagen je izjavil, da Weissenberg na popolnoma konfuzen način razlaga sv. pismo. Vzdal je dve knjigi, ki vsebujeta direktno zasramovanje boga. Priča Pieske se je udeležil zasedanja v takozvani "Ljubavni lopici" privatnega tožitelja. Ta je svojo zdravilno metodo na ta način izvrševal, da se je dotikal kolikor mogoče lahko oblečenih deklet ter pri tem mrmral neke molitvice Weisenberger je skušal sodnike prepričati, da je s to metodo preganjal hudiča iz teles deklet, ki se jih je dotikal in da ima posebno čudodelno moč v sebi, ki jo prenaša z dotikanjem in božanjem na bolnike. Za "čudodelnika" je nastopil neki dijak teologije. Priča je bil dalj časa bolan na revmatizmu in je rekel, da ga je ozdravil "prorok", kakor je nazival Weissenberga. Na sodnikovo vprašanje je priča izrekel mnenje, da je Weissenberger v resnici poslan od boga. Pri nadaljnem dokazilnem postopanju se je dognalo, da je imel "prorok" intimno znanje z dvema mladima deklicama. Ena od teh je mati dveh otrok. Weissenberg je s svojim proroškim darom tej deklici že več mesecev pred porodom "prorokoval", da bo rodila "angele", ker jo je obsenčil sveti duh. Kako zelo so bile fanatične pristašinje Weissenberga, je razvidno iz tega, da se je prej imenovana deklica z vso silo branila povedati očetovo ime obeh svojih otroh in da je pri tem tudi ostala, ko ji je sodnik zagrozil, da jo da zapreti; izpovedala je le to da plačuje Weissenberg za vsakega otroka mesečno 30 mark alimentov. Nadalje je priča, ki je najbrže težko histerična, pripovedovala o svojem duševnem občevanju s papežem Leonom XIII., kraljico Lujizo, Martinom Luthrom in roparskim vitezom Kalebutzom. Medecinski izvedenec — pa ne dr. Dolšak! — tajni svetnik dr. Leppmann je označil delovanje tožiteljevo kot navadno sleparijo, ni mu šlo za drugega, nego da je od ljudi izvabljal denar. Njegovo delovanje je nevarno za splošnost. Najbrže je uporabljal tudi svoj hipnotičen vpliv, da je zapeljeval dekleta. Sodišče je občinskega predstojnika Rönickeja oprostilo. To svojo razsodbo je utemeljevalo s tem, da se mora delovanje Weisenberga smatrali kot demoralizujoče in splošno nevarno. Morda bo čital kak naš škof o tem čudodelnem "proroku" ter ga povabil na Kranjsko ali pa na Reko, da zdravi naše marinarice. Lepa dvojica bi to bila: Weissenberg in Johanca pod proktetoratom tega ali onega našega škofa.

—Predno se oženiš, prišij dobro vse gumbe, da se ne začne prezgodaj revolucija.

* * *

— Kdor streže preveč mladi ženi, postane navadno na stara leta samec — vsled ločitve.

* * *

— Le skušen ribič zna govoriti o ribolovstvu.

* * *

— Človek je kakor drevo — eden raste ravno, drugi krivo.

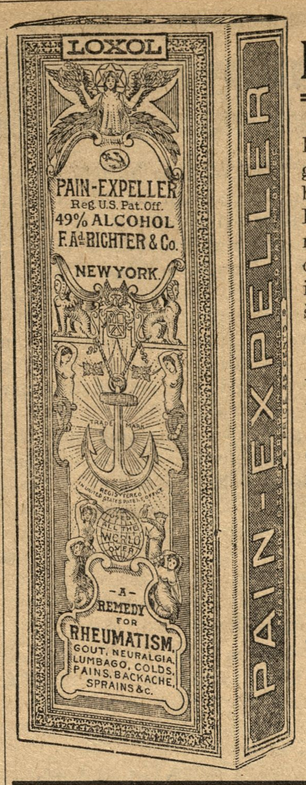

DR. RICHTER'S

Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, po kostnice, mišični revmatizem, nevral gijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpah ne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vra in nahod. Zabrani vnetje pljuč in vsi ščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izv vrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vo de) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 WASHINGTON STREET NEW YORK.

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši GRAMOFON samo

$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravite prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje vse druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje priporočamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da boste dete z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi **igralne plošče** najboljših pesnikov in godbenikov po **65c** komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter se pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijejo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju neudovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo predplačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

A. M. MURNIK

Grant Avenue Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH ,MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

Za naše gospodinje.

HIŠA.

Ravnanje s šivankami. Mnogokrat zapazi gospodinja, da je zarjavela šivanka, s katero hoče šivati, kar ji je vselej neprijetno in lahko postane tudi nevarno, če se zbodemo ž njo. Šivanka najhitreje zarjavi v novih ali vlažnih stanovanjih. — Navadno spravimo šivanke v lesene ali pločevinaste puščice ali zaklopnice (škatljice) ali jih pa pustimo kar v papirju, v katerem smo jih kupili. To je napačno. Vlaga, ki je zaprta v tako tesnem prostoru, se vleže na šivanke in naravna posledica je, da začno rjaveti. — Naredi za šivanke malo vrečico iz volnene krpe, v to daj nekoliko železnega praha (šmirgel) ali železnih odpadkov, šivanke v taki vrečici nikdar ne zarjave. — Zarjavele šivanke pravzaprav niso za rabo, prvič se ž njimi silno počasi šiva in obleka se vsa zamaže: drugič lahko postane zarjavela šivanka smrtnonevarna, ako se zbodeš ž njo, zastrupiš si lahko kri. A zavreči jih je škoda. Na sledeči način jih lahko osnažiš: Nalij četrtino kozarca laškega olja in v olje pol žličice petroleja, v to tekočino stresi šivanke. Čez 24 ur jih vzemi iz tekočine in zbriši s pivnikom, potem jih stresi v enakomerno, drobno, zelo suho žaganje, dobro jih pretresi in pusti v njem kakih pet ur. Ko jih vzameš iz žaganja, se svetijo kakor nove.

Snaženje zlatega ali srebrnega nakita z dragimi kameni. Vzemi v skledico drobnega žaganja, dobro ga razgrej na štedilniku ali kakem drugem plamenu. V vročega daj uhane, prstane ali kaj drugega, kar hočeš očistiti, in nalahko drgni z vročim žaganjem, potem pa očisti s krtačico. Mokro umivanje dragih kamenov, kakor diamantov, briljantov itd. škoduje čistemu blesku.

Kako obvarujemo predmete iz gumija, da ne razpokajo? Glicerin je najboljše sredstvo, s katerim ohranimo gumijeve stvari pred razpokanjem. Gumijeve cevi, kape, gumijeve obroče za kozarce in drugo namaži včasih z glicerinom in razpok ne bo več.

Kako popravimo predmete iz celoluida? Lasne igle, glavniki in drugo iz celoluida se kaj radi upognejo in postanejo zelo nepripravni ali celo nerabni. Poljubno jih zopet lahko popravimo, ako jih za hip vtaknemo v vročo vodo.

Madež od sveče na ublazinjeni opravi odstraniš, ako jih potreseš z vročim, belim peskom. Če madež še ni izginil, potresi ga še enkrat z novim vročim peskom in potem skrtači.

Sajaste madeže, ki se dobe od štedilnika ali črnega lonca na perilu, lahko odstraniš, če jih obdrgneš s sredico črnega kruha.

Bakrena posoda ostane dolgo lepa, ako jo očistiš s pinjencem, keteremu si dodala nekoliko jesiha, nazadnje pa zdrgneš z izžeto limono.

Suho čiščenje bele volnene obleke z mavcem. Položi obleko na snažno mizo, potrosi jo z mavčnim prahom in zdrgni mavec z mehko ruto po obleki, nato jo zbriši še s čisto ruto, spraši in skrtači. Tudi bele čipke osnažiš lahko z mavcem, če jih položiš med dve ruti, potreseš z mavčnim prahom in nalahko zdrgneš. Za snaženje bele obleke, posebno tibeta, priporača se tudi snaženje z vročo pšenično moko. Bele usnjate rokavice in usnjate rokavice in usnjati pasovi se očistijo na enak način. Stresi mavec v skledo, obleci rokavice in drgni jih z gibsom. Celo zelo umazane postanejo na ta način kakor nove. Usnjate pasove pa očisti tako, kakor obleko.

Kako se pozna pristno platno od mešanega? Kani na platno kapljico laškega olja; ako ostane pljico laškega olja: ako ostane če se pa razleze, je mešano z bombažem.

KUHINJA.

(Dalje.)

473. Golobje v salami-omaki.

Prestrezi golobom kri, duši jih kakor prejšnje na slanini ter prideni še golobje želodčke in jetrca. Posebej pa ocvri na masti ali na surovem maslu par žemeljnih rezin. Ko so golobje že mehki, odreži jim vratove in peruti in poberi s tega meso. Sesekljaj ga z želodčki, jetrcami, slaninskimi rezinami, ki so se cvrle pri golobih, in z ocvrtimi rezinami žemlje; to duši na masti od pečenke, poštupaj z žličico moke, zalij z dobro juho, da bo gosto, kot kaka omaka. Prideni potrebne soli, popra in malo črnega vina. Potem zreži golobe in jih oblij s pripravljeno omako.

474. Golobje na način divjih golobov.

Pripravi kvašo, kakor za kopuna, kadar ga hočeš narediti na način divje perutnine. V to kvašo deni za 2 dni oskubljene in očejene golobe; potem pa jih speci na slaninskih rezinah ter jih polivaj s kvašo, juho in naposled tudi s kislo smetano.

475. Pečena raca.

Raci odsekaj glavo ali pa jo zakolji kakor piščanca. Potem jo potresi s kolofonijo ali smolo, popari jo ter jo oskubi, odstrani drob in vse drugo kakor kokošim. Operi jo dobro ter peci nasoljeno v pečici. Polivaj jo z mastjo in juho in obloži pečeno s praženim krompirjem ali pa daj k nji kisle in sladke solate.

476. Pečena, nadevana raca.

Umešaj v skledi žlico surovega masla, 2 jajci, v mleku namočeno in ožeto žemljo, 3 žlice drobtin, par žlic kisle smetane in malo soli ter natlači ta nadev v trebuh ne premastne race. Potem jo speci ali duši.

Ali: Sesekljaj malo pečene teletine, prideni ji žlico surovega masla, v mleku namočeno ter ožeto žemljo, 2 na maslu ocvrti, sesekljani jajci, malo soli in stolčenega popra ter 1 surovo jajce. Ta nadev dobro premešaj in ga natlači raci tja, kjer si ji odvzela drob ter kožo zašpili ali zašij. Potem nareži v kozo slanine, čebule, korenja, malo peteršilja in še manj zelene; prideni tudi žlico masti ali surovega masla. Na to položi raco, in ko se vse zarumeni, prilivaj po malem juhe. Ko je raca dovolj mehka jo vzemi iz koze, posipaj slanino in korenine z žlico moke, zarumeni jo, zalij prežganje z dvema zajemalkama juhe, prideni še zajemalko vina in — ako hočeš — par dušenih, na listke zrezanih gomoljik. Omako dobro prevri ter oblij ž njo zrezano raco.

477. Raca s svežim zeljem.

Skuhaj v slani vodi lepo zelnato glavo; potem jo odcedi in razreži na par delov. Raco pa tudi skuhaj v slani vodi z zelenjavo, kakor jo pripraviš za juho; ko je mehka jo zreži, deni jo na krožnik, ob kraju naloži zelje, potresi po vrhu kruhovih drobtin in oblij raco in zelje s sledečo omako; napravi bledorjavo prežganje, katero zalij s par zajemalkami juhe; prideni še 8 žlic kisle smetane, malo dušenih gob, drobno sesekljanega zelenega peteršilja in soli. Ko to parkrat zavre, je omaka gotova. Oblito raco postavi za malo časa v pečico, da se lepo zarumeni.

478. Raca v črni omaki.

Ko kolješ raco, ji prestrezi kri v malo kisa, da se ti ne strdi. Oskubljeno, očejeno in nasoljeno raco deni v kozo na slaninske rezine, narezano čebulo, peteršilj, korenje, zeleno, peresce majorana, limonove olupke in prav malo materine dušice (timijana); polij jo z dvema žlicama juhe in s prav toliko vina in jo duši počasi. Ako treba, prilij včasih še malo juhe. Ko je dovolj mehka in se zduši vsa tekočina, deni raco iz koze, zarumeni korenine, odlij mast, korenine pa zalij s kozarcem vina. Na odliti masti pa napravi temnorumeno prežganje iz moke in kruhovih drobtin. V to prežganje precedi juho od korenin in tudi kri. Ko omaka dobro zavre, deni raco vanjo, prekuhaj jo še nekoliko, potem jo zreži in oblij z omako. K raci daj rahlih kolačkov (Luftkrapfeln,) krompirjevih klobasic ali makaronov.

Ali: Duši raco na koreninah kakor prej; ko je mehka, jo vzemi iz koze, v ostalo mast pa deni žlico moke in pol žlice kruhovih drobtin. To prežganje zalij z dvema kozarcema dobre juhe, prideni tudi kri. Ko omaka zavre, jo precedi ter zreži vanjo kapar ali oliv; prideni še kosec sladkorja, prevri jo iznova ter oblij ž njo zrezano raco.

479. Raca v vinski omaki.

Duši raco kakor prej na koreninah na masti ali na slaninskih rezinah; potem jo vzemi iz koze in napravi prežganje, katero zalij s kozarcem juhe. Ko omaka zavre, jo precedi ter deni vanjo 3 drobno sesekljane sardele, pol kozarca vina in malo soka od limone. To iznova prevri ter oblij z omako zrezano raco.

480. Raca na način divje race.

Odrgni raco s stolčenimi brinjevimi jagodami, s soljo in sesekljano sardelo. Tako pusti ležati 2 dni. Potem jo duši na surovem maslu ali masti z juho in z vinsko kvašo, kakoršno potrebuješ, ako hočeš narediti kopuna na način divje perutnine (gl. št. 463.) Tudi omako napravi kakor za kopuna. K raci daj krompirjevih klobasic ali makaronov.

481. Pečena gos.

Gos zakolji in skubi kakor raco, nasoli jo dan preje; ako hočeš, jo lahko odrgneš tudi z majoranom ali kimljem. Potem jo peci kakor raco, samo da jo pustiš dalje časa v pečici. Mlade gosi so pečene v tri četrt ure; starejše, pitane, katere prej nekaj časa duši ali kuhaj, pa v dveh urah.

482. Nadevana gos.

Pripravi nadev kakor za raco ter ga natlači na mesto droba, pri golžunu (krofu) in spodaj, pa zašij ali zašpali kožo.

Nadev od makaron. Skuhaj v slani vodi laške makarone, mej kuhanjem jih enkrat odcedi ter jih zopet nalij z drugo mrzlo vodo, da izgube makaroni zopern okus po milu. Ko so kuhane, jih odcedi, primešaj jim žlico stopljenega surovega masla, 2 rumenjaka in par žlic kisle smetane. Ta nadev natlači gosi v trebuh, potem jo duši na masti ali surovem maslu na koreninah in zelenjavi. Spočetka jo zalivaj z juho, pozneje pa z njenim sokom. Ko je gos mehka, jo vzemi iz koze, zarumeni na masti žlico moke, prežganje zalij z juho, prevri in precedi ga, prideni malo kapar ali narezanih oliv ter prevri iznova omako; potem oblij ž njo zrezano gos.

Tudi lahko napolniš trebuh gosi s pečenimi olupljenimi kostanji ali s kuhanim, na kocke zrezanim krompirjem.

483. Gos v svetli omaki.

Duši nasoljeno, starejšo gos na slaninskih rezinah, narezani čebuli, peteršilju, zeleni, korenju in na zrezanih suhih gobah; prideni tudi par zrn popra in precej vode ter duši gos v pokriti posodi 1—2 uri. Potem jo vzemi iz koze, posipaj korenine z moko, zalij prežganje z juho ter precedi to omako na zrezano gos. K nji daj zabeljenih karfijol, ali dušenega riža.

484. Gos v črni omaki.

pripravi prav tako, kakor raco v črni omaki (gl. št. 478.).

485. Gosji drob.

Skuhaj v slani vodi s koreninami kakor juho. Posebej pa zmešaj gosjo kri s tremi kozarci juhe, v kateri se je kuhal drob, in s par žlicami vina, prideni 2 kosca sladkorja, malo popra in stolčen dišeč klinček. V tej omaki prekuhaj še enkrat drob, potem ga daj na mizo z makaronami ali z omoki.

486. Gosje jetra.

Dušena. Očedi velika gosja jetra, razbeli surovega masla in prži jetra tako dolgo, da se zarumene; nato prilij juhe, predeni čebulo, v katero vtakni 1—2 dišeča klinčka majhen šopek materine dušice in soli. Ko to zavre, odstrani kozo nekoliko od ognja, in jetra naj se približno poldrugo uro počasi duše. Potem napravi iz surovega masla in moke belo prežganje, zalij ga s precejenim sokom od jeter, primešaj še 2 rumenjaka in malo surovega masla, deni jetra na krožnik in jih oblij z omako.

S krvjo. Ko kolješ gos, prestrezi kri, a ne zmešaj je s kisom, da se ti strdi. Strjeno kri sesekljaj z gosjimi jetri, katere praži prav malo časa na gosji masti, v kateri zarumeni prej malo čebule. Prideni potrebne soli in obloži jetra s karfijolo ali rižem.

Z gobami. Duši gosja jetra na surovem maslu z vinom. Ko so pol mehka, prideni par na listke zrezanih gomoljik, šampijonov ali jurčkov, žličico kruhovih drobtin in kozarec kisle smetane. Osoli jih ter jih daj s krompirjevimi klobasicami, z rižem ali z makaronami na mizo.

Pečena gosja jetra. Pretakni velika gosja jetra z rezanci od gomoljik, osoli jih, pokrij z dvema rezinama slanine, zavij v papir, na mazan s surovim maslom, polij jih še s stopljenim surovim maslom ter jih peci pol do 3 četrt ure. Mej tem časom jih še parkrat polij s surovim maslom. Potem odstrani papir, deni jetra na krožnik, obloži jih s celimi šampijoni, ki jih najprej operi in obriši; nato jih pomoči z limonovim sokom, zmešanim z vodo, v kateri stopi tudi žlico soli, ter jih olupi. Potem jih deni v kozo, katero postavi za 2—3 minute na slab ogenj, da se osuše, nakar prideni surovega masla, v katerem jih duši kakih 5 minut. Take šampijone uporabljaj za garniranje. — K jetrom daj poleg tega tudi v juhi in vinu kuhanih, na rezance zrezanih gomoljik in posebej v skodeljici močne rjave, z vinom zalite omake.

Gosja jetra v školjkah. Zreži kuhana gosja jetra na 1 cm velike kocke, primešaj pol toliko tudi kuhanih, na kocke zrezanih gomoljik osoli to; napravi nekoliko bledorjavega prežganja iz surovega masla in moke, zalij ga z juho, v kateri so se kuhale gomoljike in s kislo smetano, primešaj pripravljena jetra in gomoljike, napolni s tem 10—12 školjk (Muschelschalen), posipaj nadev z drobtinami in postavi školjke za par minut v vročo pečico, ali pa opeci povrhu nadev z žarečo železno lopatico.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

— Nekdo, Gormania, W. Va. — Opijum je strjen sok, ki se dobiva z gotove vrste maka. Prideluje se v Arabiji, Perziji in v drugih toplih krajih Azije, posebno v Vzhodni Indiji. Je omamljiv, v večjih količinah strupen. Opij je jako zapeljiv in nikdo naj bi ga ne pokusil. Kdor ga bo enkrat kadil je zgubljen, ker ga človeški sistem potem vedno zahteva. Opijist ni za nobeno rabo; je mnogo slabši kot žganjar.

— S. R. Trinidad, Colo. — Načrt priboriti si delavskih pravic, je jako star. Prva stavka v Združenih državah je bila leta 1802 v New York, ko je več mornarjev zastavkalo, zahtevalo višjo plačo. Po "United States Bulletin of Labor" z leta 1904 bilo je od leta 1881 do leta 1900 v Združenih državah 22,739 stavk v katerih je stavkalo 6,105.694 delavcev. Povprečna dolgost stavke je bila 23.8 dni. Od teh stavk je bilo unijskih 14,457 in neunijskih 8326. Unijskih je bilo zmaganih 55.8 na vsakih 100, deloma zmaganih 13.6 na vsakih sto in na sto je bilo 30.5 zgubljenih. Neunijskih je bilo zmaganih 35.5 odstotkov, leloma zmaganih 10 odstotkov in zgubljenih 54.5 odstotkov.

— T. P., Eveleth, Minn. Beseda "terminologija' se rabi tudi v slovenščini in pomeni po naše "imenoslovje." Imenoslovje je to, kako to ali ono stvar imenujemo, kakošno ime ji damo. Beseda "kultura" pomeni izobrazbo ali oliko. "Esperanto kurzgafasster Sebstunterricht" je ime knjige s katero se zamore človek učiti sam umetnega jezika esperanto. Mi vam priporočamo, da se učite rajše angleščine ker esparanto nima bodočnosti.

— L. N. Milwaukee, Wiss., Vi imaste list plačan do 18. maja 1914. Kako je z delnicami imenovane družbe vam ne moremo poročati. Obrnite se naravnost na družbo. Pišite na Lake Superior & Western Mining Co., Duluth, Minn., po "financial statement" za leto 1914, pa boste zvedeli.

— M. Z. Chisholm, Minn. Naznanilo glede seje S. D. P. Z. je prišlo prepozno za zadnjo številko. Če hočete objavimo za pozneje. Odgovorite z obratno pošto.

CENJENIM ZASTOPNIKOM!

Zadnje čase dobivamo več pisem od rojakov in rojakinj, v katerih izražajo željo, da bi jih naj zastopniki obiskali ter pobrali zaostalo naročnino. Nekaj naših zastopnikov je jako vnetih in se trudijo, da širijo med narod izobrazbo potom Narodnega Vestnika. Nekaj jih je pa tudi, ki storijo malo ali nič. Kedor nima časa ali veselja do zastopništva naj raje odstopi, ter naj nam svetuje drugega rojaka, ki bo lahko kaj storil za list. Da je list priljubljen, to vidimo iz pisem, ki dohajajo v naš urad. In iz mnogih naročnin, ki dohajajo, vidimo, da naši naročniki radi poravnajo naročnino. V mesecu januarju dobili smo naravnost 243 novih naročnikov in naročnic, kar svedoči, da imajo zastopniki dobro polje za razširjanje lista. Treba je le iti med ljudi, in gotovo se da mnogo storiti. Zastopniki so važna opora lista, in mi se obračamo do njih s prošnjo, da širijo Narodni Vestnik pri vsaki priliki, da pričnemo prej ko mogoče s trikratno izdajo.

Vsak zastopnik je prošen, da pošlje obračun za leto 1913. Večina jih je to storilo, a nekaj še ne. Denar naj se pošlje takrat kakor naročnik, da ni nepotrebnih računov. Zastopniki so tudi opravičeni jemati naročila na knjige, in tiskovine, in oglase.

V krajih kjer še ni zastopnikov naj bi se oglasili za zastopnike oni, ki so zmožni in voljni ta posel prevzeti.

Uredništvo in upravništvo.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

Cenjeni rojak, Štefančič!

Vino sem prejel. Priloženo vam pošljem ostalo svoto. Vino je izvrstno; ž njim sem popolnoma zadovoljen. V slučaju potrebe se obrnem z naročilom vedno na Vas. Pozdravlja Vas Anton Čuk, Box 217 Garrett, Pa. Gorenje pismo pove kakošen je moj pridelek vina. Rojaki po Minnesoti in sosednih državah naj se obrnejo z naročilom na

Anton W Fox, bov 877, Virginia, Minn.

On naročuje od mene cele kare vina in ga pošilja kot ga dobi. Za pristnost jamči posestnik vinograda.

Frank Stefančič.
R. R. 7, Box 124, Fresno, Cal.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

NARODNI VETSNIK ZA VAS, VI ZA NJEGA.

Izšla je knjiga

JOHANCA
ALI
VODIŠKI ČUDEŽI

Knjige je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natančno popisano kake čudeže je delala Johanca na Reki in Vodicah, kako je kri "švicala" in kako je denar izvabljala iz revnega ljudstva ter kdo ji je šel na roko pri teh sleparijah. Knjiga je deloma v prozi, deloma pa v pesmih; tudi MIKE CEGARE ji je posvetil poseben slavospev.

Cena s poštnino vred je le 25 centov.

Obenem naznanjam, da pošljem vsakemu, dokler zaloga ne poide, sledeče tri knjige za samo $1.00.
Pravo rudečo škofovo brošuro

"Ženinom in Nevestam v pouk za srečen zakon"

spisal Ant. Bonaventura, škof ljubljanski. Znižana cena 50c.
1 Johanca ali Vodiški čudeži Cena,.....25c
1 Nesreča na morju, Katastrofi Titanica in Volturna, Cena 40c

Vse tri knjige skupaj za samo $1.00

Denar pošljite v rekomandiranem pismu, po Money Order ali pa v znamkah in takoj odpošljem, kar bode kdo naročil.

LUDWIG BENEDIK
2302 Catalpa Avenue, -:- Ridgewood, N. Y.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Dopisi.

Marianna, Pa.

Cenjeni urednik Narodnega Vestnika!

Že precej časa ni bilo nobenega dopisa iz naše naselbine, akoravno je dosti za poročati. Vsled tega sem se namenil, da opišem položaj tukajšnjih slovenskih delavcev in delavskih razmer. Kar se tiče dela se moram prav pohvaliti, ker takega še nisem doživel v Ameriki. Dela se en dan v tednu; to pa samo zato, da svojih ček numer ne pozabimo. Kompanija ne gleda na delavca, če bo kaj zaslužil za vsakdanji kruh. Marsikateri delavec si je na koncu starega leta mislil, letošnje leto nisem imel sreče, nič nisem prihranil, komaj je bilo za vsakdanji kruh; prihodnje leto se moram pa drugače ravnati, da si kaj prihranim. Ne smemo pa računati na kožo volkovo, ki še po hosti hodi. Zadnjo jesen si koval srečo; volil si demokratično, morda republikansko stranko. Pa varal. si se. Sreče nisi koval zase. Za plačilo si prejel pomanjkanje in nestalnost dela. Nihče drugi ti ni kriv tega nego sam. Sedaj se temu čudiš in tožiš! Čemu pričakuješ sreče? Misliš da se bode zgodil čudež! da bo prišlo samo od sebe, kakor je padala Izraelcom v puščavi mana?

Zatoraj bratje, potrudite se, da dobite državljanske papirje, da bomo lahko volili kar bomo mi hoteli in tako pomagali delavski stranki na krmilo vlade. Prevrat mora priti; položaj je nestrpen. Tukaj vlada Pittsburg Buffalo Company katera zna svojim delavcem tako postreči, da nobeden ne gre stran. Stvar je sledeča. Imenovana kompanija imela je tukaj svojo banko, v kateri je imel marsikak premogar svoje prihranke in pristradane denarje. H koncu meseca novembra je pa imenovana kompanija pobrala ves denar iz banke, ter kmalu nato zaprla. Tudi jame je zaprla, da se ne dela več kakor že omenjeno, en dan na teden. Sedaj lahko previdite, da ne more nobeden stran, kajti isti, ki ima živeti poleg slabega zaslužka še familijo, si ni mogel prihraniti nič; drugi so zopet taki, ki preveč verujejo v rumeni ječmenček, in nimajo "božjega blagoslova;" kateri so pa prihranili nekaj, so pa prihranili za svoje sovražnike, za kompanijo. Tako smo večina vsi vrženi pod eno in isto osodo. Sedaj radi ali neradi poslušamo kedaj nam bode zapela parna piščal, da bi šli zaslužiti nekaj bornega življenja, in zidati dolar na dolar da nakopičimo milijone za naše izkoriščevalce. Žalibog pa, da piščalka tako trdovratno molči ter se noče oglašati več ko enkrat na teden.

Tukaj imamo tri podporna društva spadajoča k raznim Jednotam in zvezam, katera bo pa težko vzdržati, ako nas ne bo kompanija spuščala bolj redno na delo. Vse jednote in zveze so toraj največ od visne od kompanij, zato je nesmiselno, ker jih toliko vzdržujemo.

Dosti bi še imel poročati iz te naselbine, pa ker se dopis preveč vleče, bom pa prihranil kaj dobrega za prihodnjič.

Iskreni pozdrav vsem rojakom širom Združenih Držav, tebi Narodni Vestnik pa obilo uspeha in dosti novih naročnikiv!

John Lamuth,, Bx 353.

Cleveland, O.

Bilo je v prvi polovici meseca oktobra l. .l Pri vročem dnevu in trdem delu prišel je hladen večer V slovenski gostilni v stranskem kotu so stali trije rojaki. Govorili so poluglasno med seboj. Jaz sem stal pri bari in opazoval sem trojico, ki se je nekako čudno vedla. Eden izmed njih, bolj velik mož, se je priklonil, trkal je na prsi in izgovorjal besede, to je rop božji, tata je treba poiskati in kaznovati. Potem so pristopili tik bare in so si namočili suha grla. Ko so bila grla mokra, postali so možakarji bolj glasni. Stal sem in opazoval tujce Prej tihi govor postal je čedalje živahnejši, čedalje glasneji. Dragoceni spisi so bili to za nas! Te besede so se večkrat čule.

Posegel je tudi bartender vmes s svojo modrostjo. Veliko se govori o spisih pokojnega Smrekarja, je djal natakar, vendar se pa ne ve koliko je bilo te stvari in kakošne književne veljave je bila. Povdarjal je češ, jaz sem slišal da so bile te pesmi prestave in angleščine in nič posebnega za Slovence, in zato tudi ne slavi pokojnega Smrekarja Matica Slovenska v Ljubljani. Jaz se čudim, je djal da se vi toliko zanimate za pesmi v teh slabih časih, ko jih je toliko brez dela, in ko se moramo boriti za vsakdanji kruh. Delavcem, ki delajo od ranega jutra do poznega večera ostaja malo časa za petje. In če bomo Slovenci peli, pojmo narodne pesmi, ki bodo zbujale čut rodoljubja, pojmo delavske pesmi, ki bodo zbujale delavsko zavednost, ne pa pesmi, ki imajo za Slovenstvo in za delavstvo malo ali nič pomena. Vendar kar se tiče lastnine, če je vredna kaj ali nič, strinjam se popolnoma z mislijo, da se tatu prime in obsodi, da se mu postavnim potom vzame kar ni njegovega in spada dedičem pokojnega Če zamorete tatvino dokazati, zakaj ne primete tatu, saj vendar ni zginil s sveta. Tako nekako je bartender govoril; ona trojica je pa prikimovala nepristranskemu razmotrivanju bartenderja.

Pozneje in še danes se govori in piše o teh pesmih. Kakor strela iz jasnega neba je pa zadela iste, ki se toliko zanimajo za te pesmi, božična številka Narodnega Vestnika, ki je prinesel na površje pesem "Božični zvonovi," spominski spis o Rev. Smrekarju in dopis iz Gilberta, Minn., v katerem sprašuje M. Pogorelc, kje je nekaj teh pesmi. Nekateri clevelandčani, ki imajo čas se za to stvar zanimati, so stikali skup glave in izražali so razna mnenja. Sumilo se je, da je M. Pogorelc pobral rokopise in jih nesel v Duluth Narodnemu Vestniku. Tudi jaz sem bil tega mnenja, in čeravno mi je Narodni Vestnik najljubši slovenski list v Ameriki, se mi ni zdelo povsem prav, da je priobčil pesmi, katere je odnesel baje nekdo iz farovža v Clevelandu.

Rojak Anton Grdina je pozneje obdolžil v A. S. rojaka M. Pogorelca, da je on rokopise vzel, brez da bi imel pravico do njih. Nekaj dni pozneje , je bil v C. A. naravnosten napad na rojaka M. Pogorelca in na Narodni Vestnik glede vzetih rokopisov. A glej ga vraboca- C. A. in N. V. sta se morala nekako srečati, ker že v št, 5 je N. V. na prvi strani pojasnil kje je dobil one pesmi, katere je priobčil. Uvidel sem, da imajo ti naši gospodi v Cleveland to napako, da izrečejo prej obsodbo predno imajo dejstva v rokah. Obdolžiti tatvine nekoga brez stalnih dokazov je kaznjiva stvar, in to najbrže ne bo imelo tako gladkega konca za obdolžetelje in obrekovalce.

Anton Pusk, naročnik.

Ely, Minn.

Cenjeni rojak in urednik: Odmerite mi prostor za ta dopis v našem priljubljenem listu.

Povedal mi je vaš zastopnik, da je moja naročnina potekla s 1. januarjem 1914, vendar to me ni ostrašilo, ker list Narodni Vestnik se mi je s svojim podučnim in zabavnim čtivom toliko prikupil, da bi mi bilo ljubše, da bi šla krava iz hleva kot ta list od hiše. Narodni Vestnik pove mnogo važnih nam prej neznanih stvari o gospodarstvu in gospodinjstvu, prinese zanimive novice, podučljive članke in kratkočasne povesti in smešnice. Razmotrivanja v Narodnem Vestniku glede onih naših hrabrih bratov, ki se borijo za delavske pravice na Calumet, Mich., slonijo povsem na resnici, ker dejstvo je, da so bili delavci izkoriščani, dejstvo je, da imajo pravico do organizacije, in dejstvo je, da je unija priborila skrajšanje delavnika in zvišanje plače. Dragi bratje stavkarji, držite se, bodite složni, in v složnosti morate zmagati.

Rojake na Ely opozarjam, da so previdni, če so zunaj po noči. Dne 24. januarja zvečer sem šel na pošto in še nekaj druzega opravila sem imel, tako, da sem se malo zadržal v mestu. Ko se vračam domu proti hCandler location skočijo izza postaje trije tujci. Slutil nisem nič hudega. Naenkrat mi pa pade po nosu ena gorka, da sem se nezavesten zgrudil na tla Tepli so me povsod kamor je padlo. Enega imam na sumu, in bom izsledil, če sem na pravem tiru.

Pozdravljam vse čitatelje, tebi list pa mnogo uspeha.

Pikar.

New Duluth, Minn.

Zopet se moram oglasiti v našem dvotedniku Narodnemu Vestniku. Delavske razmere se niso pri nas niti za las spremenile Delavci še zmirom tavamo okoli in iščemo dela zamanj. Sedaj se je nekaj začelo delati pri spravljanju ledu v ledenice. Plača je sramotno nizka za sedanje razmere in draginjo. Pravijo, da plačujejo le $1.75 na dan. Pa kaj se hoče. Tekma med delavstvom je srdita, delavski trg je preplovljen, in ker je delavstvo needino, ker ne porabi na volilni dan svojega glasu v delavski prid, zato se pa z delavci dela kakor se komu zljubi. Z delom pri tukajšnji jeklarni je to zimo večinoma prenehalo. Govori se, da bo spomladi zopet mnogo dela, a kedaj bo to nihče natančno ne ve. Čuje se, da bo zaposlenih spomladi pri tukajšnjih velikanskih podjetjih United States Steel korporaciji več tisoč delavcev, a stalnega dela najbrže ne bo prej, da prične jeklarno obratovati, kar bo baje začetkom leta 1915.

V društvenem oziru se precej stanovitno držimo: Društvo Leo Tolstoj, št. 265, S. N. P. J., četudi še ne eno leto staro, ima nad štirideset članov. Tukaj se je naših rojakov veliko naselilo, mnogo več se jih namerava naseliti spomladi in kadar jeklarna zaposluje, in to društvo ima lepo bodočnost. Veliko članov je šlo to zimo sicer drugam za kruhom, vendar pa spolnujejo svojo dolžnost in plačujejo redno prispevke.

Predpustni čas je pri nas miren. Dosedaj še ni noben Slovenec skočil v zakonski jarem in tudi malo upanja je, da bi kateri, ker primanjkuje slovenskih cvetk. (Dopisnik, kaj imate pa v hiši?) Brez ženske se ne more fant poročiti, in deklet tukaj manjka, ki bi hotele vstopiti v zakonski stan. Ker mi je bilo dolgčas in predpustni čas me je gnal v svet, podal sem se pred kratem na železni okraj in na Chisholm kjer sem naletel ravno na svatbo. Tam sem se prakrat zasukal in tako sem rešil pred pustno zabavo. Na Chisholmu sem se seznanil z več naprednimi rojaki, a slednjič sem se ločil od vesele družbe, med katero je bila tudi edina slovenska cvetka iz New Dulutha.

Delavske razmere po železnem okrožju so tudi jako slabe. Gotovo je kriva tem razmeram kolikor toliko stavka, ker delavce se je odslovilo zato, da se delavski trg še bolj prenapolni z brezdelnimi.

Pozdrav vsem čitateljem Narodnega Vestnika.

John Bergant.

Calumet. Mich.

Cenjeni urednik:

Priobčite ta moj mali in prvi dopis v naš delavski list. V listih čitam to in ono: tudi o tukajšnjih razmerah se piše precej. Tako sem čital, da so tukajšnje kompanije dovolile osemurno delo in najmanj $3. — na dan. Res, kompanije so obljubile, samo spolnujejo ne. Naj težje delo je plačano po $2.60; rudarji pri strojih dobijo $3.25. Delavnik je vsaki dan daljši, sedaj je prišel že na 9 ur. Jaz sem stavkal ravno pet mesecev, sedaj me je menda hudoba zmotila, da sem šel v staro in še gršo sužnost. Obljubili so mi $50. — in rešili so me dvamesečnega zapora zaradi malega pregreška iz časa ko smo še piketirali. Tukajšna posvetna gosposka, razun dveh izjem, je pristranska, in tako je krivica vedno na vrhu, pravica pa spodaj.

Tukajšnji rudniki C & H. družbe so skoro polni delavcev. A kakošni so ti delavci, to je drugo vprašanje. Turki, Perzi, Armenci, Židi, sploh najnižje vrste ljudje, ki niso še nikdar rudnike znotraj videli, so vslužbeni in njih delo se ne more nikakor meriti z onim prejšnjih delavcev, ki so sedaj na stavki ali pa izven Calumeta. Jaz sem naredil par teh smrdljivih šihtov, pa me je sram unijskega dahtov, pa me je sram unijskemu delavcu v obraz pogledati. Jaz delujem vedno za organizacijo v rudniku. Tukajšnji skebje izmed malih izjem so vsi naklonjeni za splošno stavko.

Zakaj pa ne greste ven? Pojte ven, če ste možje, ostanite zunaj, ker brez vas, stari delavci, ne morejo importirani neizkušeni ljudje ničesar opraviti. Pojte ven, zastavkajte vsi stari delavci nekaj dni, in družbe vam morajo pripoznati pravico do organizacije. Brez organizacije je vsaka zmaga zastonj. Citizens Alliance ne bo pomagala nikomur nič; pomagati si morate sami pdo načelovanjem delavskih vodij, če hočete doseči pravice za vedno. Citizens Alliance brusi jezik, da bi vas spravila nazaj v sužnost. Oni bodo potem kadili cigare, vi se boste pa za nje potili v jamah. Pamet, pamet možje! Op. ured.) Tukajšnji bosi priganjajo domače skebe kot tlačane, pa si ne znajo in ne upajo pomagati. Jaz in moj partner sva oba naklonjena organizaciji, in to vsi bosje dobro vedo. Pred par dnevi je mene en bos zmerjal brez povoda, pa sem mu par tacih zabrusil, da je kar glavo povesil in je odšel. Drugi dan je rekel rudniskemu nadzorniku, da naj mene ven spodi, češ, da sem premeder. A on me ni spodil. Ne vem zakaj ne? Zato stavkarji ne dajte se prevarati, da bi se prodali nazaj v sužnost kot sem se jaz. Držite skup do zadnjega, da se odpravi enkrat zavselej sužnost v bakrenem okraju na Michigan. Vsa čast vam, možje, ki vstrajate dosihmal. Vstrajajte še en čas in pravica mora zmagati, s sedanjimi delavci ne bodo družbe dosegle dividend. K S.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni urednik:

Ker že nisem dolgo časa čital dopisa iz naše naselbine, sem se namenil napisati par vrstic, da sporočim malo površno kako se nam tukaj godi.

Kar se tiče delavskih razmer moram poročati tako kakor se v splošnem čuje iz vseh krajev, nam reč, da gre slabo. V tvornici National Malleable Casting Co., kjer je več rojakov vposlenih, se dela le po 5 dni na teden. Delavce dajo ven vsaki dan. Pred kratkim se je začelo v novi tovarni Link Belt Chain Works delati. Delajo po 8 ur na dan. Razmere so take, da ne svetujem nikomur hoditi sem za delom, ker je mnogo brezdelnih in med temi je tudi veliko število naših rojakov. Kadar se bo kaj zbolj šalo bom poročal.

Na društvenem polju je zanimanje velikansko, mogoče pretirano, kajti nimamo nič manj kot osem podpornih društev. Vsakemu je priporočati, da se zavaruje za slučaj nesreče, vendar je med Slovenci jednotna manija predaleč zašla. Našim prvakom v Ameriki ni drugega mar kot jednota in zveza, in s tem kažejo, da so vsi ti slabi rešitelji ekonomičnega uprašanja, ki je glavno uprašanje človeštva. Vsa čast oni manjšini, ki stori kaj za spodbujo gospodarstva in gospodinjstva.

Dne 1. januarja je nastopil novi mestni župan Joseph E. Bell, demokrat. Obljubljal je pred volitvijo garancijo osebne svobode. To pomeni, da ne bo vladal mesto abstinentizem, če dobi on vajeti v roke. To je bili pa le obljuba, ker v nedeljah je pri nas "suša.'

Pozdravim vse rojake in rojakinje po širni Ameriki, tebi vrli list pa obilo predplačnikov dopisnikov in oglasateljev.

M. A. P.

Farrel, Pa.

Cenjeno uredništvo:

Pošiljam vam naročnino in prosim, da mi pošljete vse številke od kar je postal Narodni Vestnik glasilo društva sv. Barbare, da bom videl, če je kaj posebnega pri društvu ali pri postajah. List se mi dopade in ga priporočam vsem cenjenim bratom društva sv. Barbare.

Kar se tiče dela, se ne moremo pohvaliti. Delamo štiri do pet dni na teden in zastonj bi bilo, če bi hodil sedaj kedo sem za delom.

Društvi imamo dve v naši naselbini; eno spada k društvu sv. Barbare, drugo k S. N, P, J. Kljub temu, da je naselbina majhna, se društvi precej dobro razvijate. Društvo sv. Barbare je bilo prvo slovensko društvo, ki je sprejelo novo lestvico, katero zahtevajo dr žave. To kaže, da se drži društvo zakonov, in vsled tega je na zdravi podlagi. Tudi kar se tiče organizacije je društvo svete Barbare najpraktičnejše vstanovljeno. Člani in članice spadamo k centralnenemu društvu, ki ima svoje postaje. Pri drugih jednotah in zvezah je to bolj zmešano, bolj okorno; člani, spadajo k društvam raznih imen, in ta društva, ne pa člani, spadajo k jednoti ali zvezi. To je sicer malenkost, vendar te malenkosti kažejo, da je društvo sv. Barbare pravilno organizirano, in da je napredno, zato ga vsakemu priporočam.

Tukaj sta se poročila rojak John Pigelj in gospodična Uršula Mihelčič. Ženin je rodom iz Pepeči na Notranjskem, nevesta pa iz Bresta pri Igu. Obilo sreče v zakonskem stanu.

Konečno iskreni pozdrav vsem zavednim Slovencem, tebi Narodni Vestnik in glasilo društva vs. Barbare pa obilo naročnikov.

Anton Valentinčič.

Eveleth, Minn.

Slavno uredništvo našega domačega lista! Po mojem mnenju je Narodni Vestnik najboljši list za Slovence. Jaz komaj čakam, da pride sreda in petek, da grem iskati naš priljubljeni dvotednik. Kar se tiče novic na Eveleth jih jaz prav malo vem ker moja pot je le iz doma v rudnik in iz rudnika domu. Če bi si pa človek par dni počitnic vzel, potem ga pa naši delodajalci nič več ne poznajo, ker čaka vsaki dan za delo po dva tri ducate delavcev. Tukaj vam pošlem $2. naročnine, ker mislim, da bo kmalo potekla. Prosim pošljite knjigo kako postati državljan, ker pogledati bo treba v to knjigo, če hočem kedaj državljan postati. Koncem tega malega dopisa pozdravljam vse naročnike in naročnice našega preljubljenega lista Narodni Vestnik.

Peter Štampfel.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York, ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi

Frank Veranth

ELY, Minn. = Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

First National Bank,

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK

$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

CENTRALNA LEGA.

ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

W. J. RIETOW, predsednik. O. FOESTE, blagajnik.

GEORGE HELLER, podpredsednik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Pošilja DENARJE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Kaj!...." sta vzkliknila osupla prijatelja. Tam stanujeva tudi midva.."

"Vidita, potem sta me iskala takorekoč brez vzroka. Madonna ima je hotela, da mi rešita življenje!"

Ivan je segel v žep in položil na mizo zlatnik, videč, da sta pravila.

"Nikakor!" je vzkliknila Olimpia. "Moje plačilo je.... že veš, kaj! In kadarkoli bi potrebovala pomoči zoper Birbantinija ali kakega njegovega zaveznika.... vedita, da rada žrtvujem življenje, samo da mu starem glavo. Toda še nekaj: lump, ki ga iščete, se izdaja zadnje čase za grofa Rosettija.... to vama bo koristilo vedeti. Njegovega obraza ne poznate?"

"Fotografijo imam s seboj?"

"Dobro; ne pozabita si zapomniti poti k meni," je dejala Olimpia, spremljaje ju po stopnjicah k hišnim vratom.

Ker je vzela svečo, sta to pot videla vratarja: bil je starikav turek s turbanom in sivkasto brado, ki je mrmraje sprejel svoj bakš in pomeril naša prijatelja z zlobnimi očmi.

Videla pa nista človeka, ki je bil stopil v hišo par trenutkov prej in se umaknil pred prihajajočimi v temno ozadje veže, od koder je dobro razločil njih osvetljene obraze.

In ko je stekla Olimpia naglo nazaj v svojo sobo, je gledal tisti človek skozi linico na vratih za prijateljema ter mrmral s satanskim hihitanjem:

"Donnerwetter! Nisem si mislil, da prihiti moj mili svak tako naglo za menoj na ženitovanjsko potovanje.... Kje, vraga, je neki teknil resnico? Toda nimaš me še, zarobljena butica slovenska! In bi me imel — kanarček je prodan. In svetoval ti ne bi, da se spuliš za njim: Halil bej ima težko roko, hehehe.... Sicer pa me boš kal še dolgo, ako se boš tolažil s tem, da hodiš v posete h galatskim damam!"

— — — — — — — — —

"Grk je všel!" so bile prve besede, s katerimi je pozdravil prijatelja Miloš, ki ju je čakal z ostalimi vred pred vrati.

"Kakor da bi se raztopil;" je vzkliknil Jankovič. "Naenkrat ni bilo več. Tarnal je, da se boji razbojnikov, in kakorkoli smo mu dali korajžo — ni se dal potolažiti. In mahoma, ko smo za hipec pozabili nanj — smuk! Samo pete smo še videli izginiti za vogalom.

"To ni dobro znamenje" je dejal Marko, majaje z glavo in oziraje se pazno naokoli. "Jovo, kar pripravi se! Nikdar več naj ne vidim svoje stare majke, ako nam mrcina ni nastavil kake zasede."

Jovo je skomizgnil z ramami.

"Prava reč! Samo po nas, komur se mudi v razbojniška nebesa; morda pa — lahko bi šli po drugi poti, ali ne?"

"Nazadnje še zajdemo!" je vzkliknil Miloš, ki mu je bilo v srcu žal, da se prej ni mogel udeležiti aventure. "In če nas kdo zasleduje, nas bo zalezoval tudi jutri. Rajši nocoj, ko smo pripravljeni in imamo čas!"

"Tvoja je prava, junače!" je rekel Ivan in udaril fanta po rami. "Dušan, kaj meniš? Hajdimo naravnost!"

Tako se je zgodilo.

Zdajci pa se je spomnil naš prijatelj:

"Da, bratje — ali niste videli kočije, ki je prišla pred vrata in se spet odpeljala? In neka ženska je menda zakričala, ko so jo posadili vanjo...."

"Kočije? Kakšno kočijo naj bi videli?" je zategnil Jovo skoraj užaljen — on, ki je slovel, da gleda v temi kakor mačka.

"Vendar! Slišalo se je, tik pod oknom."

"Morda ima pa hiša dvoje vrat — spredaj in zadaj!" se je oglasil Marko. "Manjka se v Carigradu takšnih razbojniških jam: skozi prvo luknjo zlezeš vanje živ in zdrav, skozi drugo te odneso hladnega v vodo...."

Majaje z glavo je šel Ivan dalje; v njegovih mislih ni hotel utihniti ropot skrivnostne kočije.

"Stojte! Kaj je tam?" je šepnil zdajci Jankovič in pokazal v temo sosednje ulice.

"Pst! Tiho!" je šepnil Jovo in skočil bliže. "Ne.... ničesar ni. Ali so te varale oči, ali pa se je potuhnil, kdor je bil."

Stopili so dalje.

"Poslušaj!" je zamrmral Ivan prijatelju. "Kdaj se lotiva Birbantinija — če je še pri nas? Najrajši bi ga vrgel kar nocoj iz postelje — tako težko čakam novice. Zdi se mi, da slišim Jerico izza vsakih zaprtih vrat in da mi vsak dih prinaša njene zdihljaje...."

"Misliš, da je meni drugače? A dobro: kakor hitro pridemo v hotel, primemo vratarja, da nam pokaže Birbantinijevo sobo — izlepa ali izgrda. Samo če je lopov doma!"

"Če ga ni, sedeva vanjo in poča — ."

Preden je Ivan dogovoril, je šinilo izza vogala nekaj temnega proti njemu. Levo ramo mu je prešinila bliskoma ostra bolečina. Umaknil se je z vsem telesom, iztegnil roko — in komaj mu je še ostalo časa, da je prijel bradatega napadalca v zapestju. V polumraku se je zasvetilo kratko, široko rezilo....

Ivan je segel po drugi roki svojega nasprotnika in začutil takoj nato, da ima opraviti s človekom orjaške rasti in nenavadne mišične sile.

Kakor iskra se je zasvetilo v njegovih možganah:

"Ako izpustim, je po meni!"

V prvem hipu je hotel zaklicati na pomoč; toda že je slišal na vseh straneh poluglasne kletvice, škrtanje in sopihanje— ves zamolkli šunder nemega, gnevnega boja.

Nasprotnik je bil odločno močnejši od njega. Ivanu je stiskal oboroženo desnico, gnetel jo — mlel jo s svojimi krepkimi prsti, čuteč, kako trepeče ves od strahovitega napora....

Debele srage so mu stale na čelu; mrzlo mu je curljalo po sencih — v možganih pa je kovala ledena, temna zavest:

"Izgubljen!...."

Zdajci pa je zastokal tolovaj od bolečine: bodalo mu je padlo iz roke!....

Toda ni se dal premagati tako izlepa; zaškrtal je besno turško kletvico, in predno je utegnil Ivan izkoristiti svoj uspeh, so ga objele njegove roke kakor jeklene klešče....

Začela se je strahovita borba. Mladi mož je čutil z grozo, kako daleč ga nadkriljuje nasprotnikova moč; edina misel, da se bori na življenje in smrt, mu je dajala silo, da se je ustavljal, dasi omahovaje.... Njegovo hrbtišče se je skrivilo — vdiralo se je pod strašnim pritiskom — in zdajci mu je zmanjkalo zemlje pod nagami, oči so zagledale nočno nebo.... par žalostnih zvezd je švignilo mimo pogleda.... in glava je udarila z vso silo ob trda tla.

Ivan je ležal premagan pod svojim nasprotnikom.

Kakor iz daljne dalje je slišal blizu za seboj dva kratka, grgrajoča krika....

Zdajci pa je otipal z roko nekaj trdega, mrzlega....

Bil je nož, ki ga je prej izvil morilcu!

Divja radost je zavrela po njegovih onemoglih udih.

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

Niti dve ure nista minuli, in že so stale čete druga za drugo v lepem redu na velikem dvorišču berberske vojašnice. Svetli in ostri meči, jekleni, močni ščiti, pušice in loki iz elastičnega lesa, kopja, dolge sulice in sablje damaščenke, vse to je bilo v lepem redu. Veliki množini vojske so ščitile glave železne čelade in oklepi so bili iz kože in železnih luskin. Na rokah in nogah so imeli železne plošče. Bili so to močni, plečati ljudje. Prve afrikanske čete so bili streci in niso imeli nikakega težkega orožja, in so bili predstraže konjice.

Ko je bilo vse pripravljeno, je že solnce tonilo. Videti je bilo, da se bo glavni del bitke zvršil ponoči. Saracenom in Maurom to ni bilo po volji, zakaj oni so se ogibali nočnih bitk in spopodov.

Konji so nemirno hrzali in poskakovali. Berberi so komaj čakali, da gredo v boj.

Naposled se je dalo znamenje za odhod. V največjem redu so odšle afriške čete iz svoje vojašnice proti alkazarju.

Videti je bilo, kakor bi šli na kako parado.

Zahajajoče solnce je razsvetlevalo s svojim bleskom svetlo orožje in zagorela lica berberske vojske. Prvi so bili afriški strelci, smeli, ponoščanti, na pol goli, ki so umeli tekati istotako urno, kakor konjenica, ki jim je sledila. Za konjenico so šli z lahnim korakom pešci z dolgimi sulicami in ščiti, ki so jim zakrivali celo telo. Bobni in trombete so zadone po kordovskem mestu. Meščani planejo ven, da vidijo, kaj se godi.

Prodajalci in trgovci,koder je korakala vojska so, poznavajoč vsemere, jeli spravljati svojo robo, ki so jo imeli na tržišču. Bojaželjneji so zapahnili vrata, zakaj, dasi je izgledalo, kakor bi šla vojska na parado, vendar je mnogim ostalo dobro v spominu, da je večkrat iz take parade nastalo klanje.

Na čelu divjih Zenetov je dospel Abubekr že blizu Wadhe el Amerija.

Pozdravi jo po vojaškem običaju, zatrobi v svoj rog in vpraša, kdo je poveljnik.

Ko so ga dovedli k Hešam ben Solimanu, reče poslanik:

— Wadha el Ameri me pošilja s vprašanjem, kaj pomeni to, da ste prišli v tolikem številu iz vojašnic in napolnili vso Kordovo s hrupom. Ali ne veste, da je kalif prepovedal, da v ta del mesta ne sme nobena četa, razun hrvatske telesne straže. Vaše postopanje znači neposlušnost. Svetli moj gospodar, Wadha el Ameri vas pozdravlja in vam sporoča, da se vrnete takoj v svoje vojašnice, ker bi bil drugače svetli kalif prisiljen proti vam rabiti silo.

— Zdrobi mu glavo — vzklikne Abubeker bratu.

A ta je že odgovarjal poslaniku Wadhinemu.

— Povej svojemu gospodarju, da ne sprejmem od njega nobenih ukazov. Niti od njega, niti od onega, ki si je nadal ime kalifa in zuma pravice do te časti. Povej svojemu gospodarju, da se moje čete ne povrnejo v vojašnice tako dolgo, dokler ne dobimo glave lažikalifa in njegovega nasilnega hadžiba, Wadhe el Amerija. Po vsem krvi hrepenim in z mano vse moje čete. Zakleli smo se, da hočemo voditi boj do zmage in da ne bomo mirovali, dokler žive. Povej svojemu gospodarju še to, da se nadjamo, da ga še nocoj zapremo v isto ječi, v katero smo zaprli njegovega zaupnika, ki ga je poslal, da pokliče proti nam na pomoč krščanskega grofa.

— Smrt usurpatoru, smrt izdajici Wadhi el Ameriju — je upil Abubekr in ustne so mu podrhtavale od srda.

Za hip je vpila vsa berberska vojska:

— Mi hočemo glavo izdajice.

— Smrt izdajici!

Wadha, kateremu je bilo sporočeno nevarno gibanje sovražnika, ni čakal na vrnitev svojega poslanika, ker je slutil, kak odgovor mu prinese. Dal je takoj utrditi Alkazar in se postavil na čelo svojih Hrvatov.

Hotel je, da ostane kalif v utrjenem alkazarju, ali Muhamed se ni dal pregovoriti, nego se odločil boriti se s svojimi četami.

Vse je čakalo napeto, kako se žačne boj.

Ko se je vrnil poslanik in so slišali odgovor berberov, jim je vzplamtela kri vsled gnjeva in niso hoteli čakati navala sovražnika. Komaj so jih poveljniki zadrževali.

Hkrati nastane tišina, kakor pred viharjem, a nato zabobnijo bobni in zaorijo trombe.

In za trenotek, v samem mestu Kordovi, v najživahnejšem delu mesta, pred palačo Alkazar, pred prestolom kalifa, se je začel boj Hrvatov in berberov. S početka ni bil boj divji, nego je bil samo spopad posameznih oddelkov.

Meščanstvo se ni nameravalo mešati v to bitko.

Bilo je očividno, da se ni navduševalo niti za Hrvate niti za berbere. Zato je gledalo povsem ravnodušno, kako se sovražnika psujeta. Ko so začele padati prve pušice in kopja zadirati v meso vojakov, so gledali meščanje s svojih streh, kakor kako igro, kakršne so srednjeveški vitezi radi prirejali.

Solnce je že zatonilo in večerna zarja je čarobno žarela nad mestom, ko se je začel pravi in strašni boj.

Strašen krik se je jel razlegati po mestu, krik besneče vojske in stok ranjencev.

Sedaj tudi meščani niso mogli mirno gledati prelivanja krvi. Bojazljivejši so odšli v sobe, se skrili v kleti ali tajna skrivališča, nekateri so po tajnih hodnikih bežali iz Kordove, nesoč s seboj največje dragocenosti in denar.

Drugi, hrabrejši so ostali na strehah in naročili slugam, naj jim prineso drva in kamenje in drugo orožje ter pripravijo v kotlih vrele vode. Sprevideli so, da to ni navadno, neznatno pobijanje kalifovih in berberskih čet, nego se danes v tem boju odločuje usoda naroda.

Zbesnelost se je vedno bolj polaščala obeh vojsk.

Zbesneli Zeneti so navalili prav tja, kjer je sredi svojih čet dajal povelje Wadha el Ameri. Ali njegove čete so ostale kakor skala in niti zganile se niso. To je berbere razdražilo še bolj in vrgli so se z vso silo na Hrvate.

Nastalo je strašno klanje.

Kri je tekla curkoma po prahu kalifskega mesta in po razsekanih delih človeških trupel, so gazili divji bojevniki.

In zgodilo se je, da je neki berber s svojim kopjem pobil uglednega meščana kordovskega, ki se je mirno vračal domov, iz džamije, ne sluteč nevarnost in misleč, da še pravočasno pride domov. Za trenutek se je vest o njegovi smrti raznesla po vsem mestu. Vsi so ga cenili, kakor pravičnega in uglednega človeka.

(Dalje prihodnjič.)

DRUŠTVENI OGLASNIK.

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak uči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zaavruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500,00, $1000,00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Paul Bukovich,** C. R., **Joseph Schweiger,** V. C. R., **John Matkovich,** R. S., **Jacob Skala,** F. S., **John Gonže,** T. K., **John Tomsich,** S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Spreitzer,** Box 974, predsednik; **Jos. J. Peshell,** Box 165, tajnik; **Chas. Merhar,** Box 319, blagajnik; **John Matkovich,** Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi $50.00 podpore; za poškodbe udov, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $10.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, kajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **Frank Kochevar,** predsednik; **Frank Peny,** podpredsednik; **Frank Lenich,** I. tajnik; **Frank Prebek,** II. tajnik; **Frank Bozich,** blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Section: John Shutte; za Spruce Location: John Lukanc; za Fayal Location: Frank Jarc.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 112, J. S. K. J., v Kittzwille, (Hibbing), Minn., vabi rojake Slovence za obilen pristop. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelna, Kittzville, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri svoji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 80c na dan, ali $24.00 na mesec. — Odborniki: **Frank Gornik,** predsednik; **Andro Diviak,** podpredsednik; **Martin Chernugel,** Box 509, I. tajnik; **Mich. Skrbenc,** II. tajnik; **Marko Majerle,** blagajnik; **Andro Ozanić,** zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik; Frank Kozlar, Blaž Gorše, načelnik, Jožef Mihelčič, ličar in John Mohor. Bolniški odbor: — Dane Smolčič, redar.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno številko, ki jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — JAKOB WAHCIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

LOUIS BAUDEK
Grand Avenue, - - Eveleth, Minn.
Priporoča Slovencem in Hrvatom svojo lepo urejeno in z najboljšimi pijačami založeno
SLOVENSKO GOSTILNO
V zalogi imam vedno vsakovrstne domače in importirane pijače. Posebno priporočam izborni TROPINOVEC.
V OBILNI POSET SE PRIPOROČA.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!
DA JE
Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)
največja in najvarnejša slovenska hranilnica.
Prometa koncem leta 1911 **614,5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.
obrestuje po 4½% brez odbitka.
Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.
Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.
Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

25.000 NAPLAČILA $10.00 MESEČNO.
Lote v Gary, Minn.
kjer gradi UNITED STATES STEEL korporacija jeklarno za $25,000,000, in cementno tovarno za $2,000,000, so danes najboljša prilika az investiranje denarja.
Obrnite se pismeno ali ustmeno na
Central State Bank
PISARNA NA BANKI NA GARY. DULUTH. MINN.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
[Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Gostje so pričeli pokašljevati in se drezati s komolci in sestre so delale obraze, kakor bi se hotele skriti v najmanjšo mišjo luknjo. Naenkrat pa močno pozvoni — vsi obrazi se razjasne in zasvetijo, toda bila je le Beti, ki je prinesla pisemce, katero je izročila sestri. Bila pa ni nikaka odpoved, temveč le fotografija, ki je imela zadej neki napis in katera pe bila sicer vedno zaklenjena v pisalni mizi. Zopet je pozvonilo — zopet fotografija! Kdor bi bil mogel videti te obraze;

Dvajsetkrat je še zvonec zapel in vselej je bila druga slika in zopet druga in zopet — — —

Končno sta prišla dva gospoda. Precej mi je bilo jasno, zakaj; na njunih slikah je bilo namreč napisano: "Ta srčkan obrazek!" in "Prelepo prekrasno, da bi dolgo trajalo!"

Plesali so nekolikokrat, in sicer tako, da so bili v štirih parih samo trije gospodje in pet dam. Gospica Hopkin se je cel čas smejala v svoj robec, sestre so pa skoraj jokale. Večerja je bila izvrstna, toda zabava je bila ta večer pokvarjena. Sam sem bil tako vznemirjen, da sem samo s petero skledic posrebal sladoled.

Slišal sem, da je rekla Suzi doktorju: "Ako bi vedela, kdo je to storil, bi ga zadavila. Prav gotovo bi ga! Kako prostaška, zahrbtna šala! Sedaj so vsi na nas jezni in to se ne da popraviti. Preseliti se bodemo morali v drugo mesto. Nikoli več se ne bom mogla pokazati na cesti, ali v drevoredu. Vse bi dala, če bi vedela, kdo je to storil.!"

"Morda bi nam Jurček vedel kaj povedati," pravi doktor in mi gleda ostro v oči.

"Jaz že ne," mu rečem. "Kvečjemu je mogel biti Hektor; dal sem mu par fotografij, da se z njimi igra in morda jih je potem na cesti zgubil."

"Torej ti si jih imel," me je naglo prijela Suzi.

Nesreča je bila tedaj gotova. Stekel sem iz jedilnice in šel v svojo sobo, kjer sem se vrgel na svojo posteljo. Nisem hotel biti prisoten, ko so ljudje odhajali. Ležal sem in dolgo, dolgo premišljeval. Vedel sem, da bom zopet hudo tepen, ko niti prejšnih udarcev še nisem prebolel. Dozdevalo se mi je da ne bom mogel prestati preizkušnje, ki me je čakala v jutru, in zato niti za hip nisem mogel zatisniti oči Sklenil semuiti Teta Liza stanuje komaj 50 milj oddaljena od nas; tja se lahko peljem po železnici in bil sem tudi enkrat že pri njej. Dva dolarja imam tudi v svoji mali hranilnici. Mesec je sijal, da je bilo svetlo, kakor podnevi. Vstal sem ter se hitro oblekel, vzel denar ter se splazil kakor miška tiho po stopnjicah, od prl vrata ter bil zunaj.

Kakor hitro sem mogel, tekel sem na kolodvor. Že se je svitalo. Na tiru je stal tovorni vlak ter strašno sopihal. Čakal sem na priliko in kmalu smuknil v prazen voz.

Takoj je zvonilo in — odpeljali smo se.

"Z Bogom, dragi moji!" sem dejal sam pri sebi. "Nič več se vam ne bo treba ubijati s tem zlobnim dečkom. Odšel je in skril se bo, dokler nevihta ne mine."

Voz je ropotal in mi privabil zaspanec, zato hočem sedaj nekoliko zaspati ter jutri povem, kako sem se zbudil.

* * *

"Kdo je tukaj?" se je neki osoren glas zadrl nad mano.

"Jaz, mali Jurček," mu rečem. "Svojo vožnjo vam hočem plačati; tukaj je denar, kar vzemite si, kolikor je treba."

"Kako si pa prišel sem noter?" me je vprašal.

"Doma sem ušel, ker vedno kaj naredim. Tepen bi bil, ker sem mladim gospodom vrnil fotografije, na katere so moje sestre razne stvari napisale. Ali ste vi sprevodnik?"

"Seveda," pravi in se krohota. "Kje boš pa iztopil?"

"Harperton," pravim, "in mislim, da tam ostanem, dokler ne dorastem, ker drugače bodo vse moje sestre ostale stare device."

4. Beg.

Zadnji večer sem precej hitro odložil pero, priplazila se je namreč v spalnico miška, katero sem hotel ujeti. Razbil sem lavor ko sem vrgel čevelj za njo, vendar mi je ušla.

Dobro torej; z izprevodnikom sva se izvrstno zabavala. Pripovedoval sem mu o sestrah, o teti Lizi in sploh o vseh. Smilil sem se mu in nobenega vinarja ni hotel vzeti za vožnjo. Pravil mi je, da je bilv mojih letih tudi redoma vsak dan tepen in da naj se tudi jaz temu privadim.

"Še žaba se navadi, da jo derejo," mi je rekel, "samo to glej in se potrudi — ako ti je mogoče — da ne boš zaviral zarok svojih sester, kajti ženini so dandanes redki. Vojska z Evropo je mnogo mladih mož pobrala."

Tega izprevodnika bom vedno rad imel, ker je bil tako dober z menoj. Bilo je okrog devetih predpoldne, ko smo se pripeljali do mesta, kjer sem moral izstopiti; stisnila sva si še roki in si želela srečo, kakor bi bila že stara prijatelja. Sedaj me kar nič več ne veseli za lovca na bivole, ampak najbrže bom sprevodnik, ko dorastem. Kako imenitno in zabavno je tako življenje! Lahko se voziš zastonj, kjer in kolikor se hočeš.

Na kolodvoru je bilo nekaj dečkov, ki so bili zelo osupnjeni, ko so opazili, da sem stopil iz tovornega vlaka. Nagovorili so me in jaz sem mislil, da se lahko še neko liko poigram, preden grem k teti in ji povem, da sem prišel in da ostanem stalno pri njej.

Prepričal sem se pa na svojo žalost, da so to zlobni in hudobni dečki, ki nimajo prav nobene olike. Vzeli so mi denar, strgali mi novo obleko ter metali vame blato, da samega sebe nisem poznal. Spomnil sem se da imam doma knjigo, kjer je med drugim zapisano tudi: Varuj se neznanih psov!

Bilo je že poldne, ko sem prišel k teti. Še zapazil nisem, kako hudo sem lačen, dokler me ni zažgačkal v nosu duh po cvrtju. Teta je ravno obedovala, ko me je zapazila.

"Za Boga! Jurček Haker!" je zavpila in nož ji je vsled presenečenja padel s tako silo iz rok na krožnik, da se je precejšen kos porcelana odkrušil.

"Odkod pa prideš? Kakšen pa si? Kdo te je tako opraskal? To je vendar — —!"

"Teta Liza, nočem se ti lagati, ampak povem ti naravnost in odkrito, da sem ušel."

"Ušel! Zapustil drago domačo hišo, dobrega papa, ljubo mamo, mile in pridne sest —"

Tukaj je naenkrat nehala, kakor bi ji bila kost obtičala v grlu. Gotovo se je spomnila, da je niso marale pri zabavnem večeru.

"Prav nič se ne čudim," dostavila je potem, "dekleta so takšna, da lahko vsakega odženejo od domače hiše. Povej mi vse, moj ljubi, ubogi otrok!"

Razložil sem ji torej celo zgodbo. Zatrdil sem ji tudi, kako mi še sedaj krvavi srce, ker sem jo takrat tako razjezil. Ko sem ji pravil od fotografij, so se ji od veselja svetile oči; zelo ji je všeč, da sem spravil sestre v tako zadrego.

"Sicer ni bilo lepo od tebe," je rekla, "ampak deček je deček. Veseli me, da si se zatekel k meni: Le pojdi v kuhinjo in se lepo umij potem pa pridi hitro nazaj, da dobiš še gorke piščance."

"Ali mi obljubiš, tetka, da ne pišeš, kje da sem?"

Odvrnila mi je na kratko: Ako sami ne izvedo, kje da si, ostaneš pri meni dokler nisi velik."

Vidil sem, da se srdi v srcu na naše ljudi, ker je niso marali pri zabavnem večeru. Jesti sem moral toliko in tako dolgo, da sem čisto onemogel, potem mi je popravila obleko in bila sploh dobra z menoj, kolikor je le mogla.

Še precej pred štirimi popoldne je došla od papa brzojavka: Ali je Jurček tam?"

Teta je brzojavila nazaj: "Kaj misliš?"

Torej niso vedeli, ali sem tu, ali ne.

Poprej sem pozabil povedati, da sem prinesel s seboj svoj dnevnik lepo v robec zavit, kakor tudi oprano srajco in par nogovic.

Lavor, ki sem ga v vozu razbil takrat, ko sem lovil miško, je bil tetin. Bil je iz čudnega rumenega porcelana in teta je bila zelo huda. Bal sem se, da bi me vsledtega ne poslala domov.

* * *

Sedaj sem že dva dni tukaj; teta me ima raditega, da jezi domače, toda ah, delati moram, kakor suženj. Postaja mi že zelo dolgčas. Pobirati moram kamenje in izbirati fižol — prava sramota zame! Doma stori vse to kuharica. Ne pusti me igrati z drugimi dečki. Dvakrat sem se že splazil h kolodvoru, da bi govoril z znanim izprevodnikom in ga prosil da me vzame nazaj. Dobro vem, da bi to rad storil. Domotožje je nekaj strašnega.

Štiri dolge dni in štiri še daljše noči! Čas se plazi počasi kakor polž! Čisto sem obupan, ker nimam ne denarja, ne prijatelja, niti ne najdem prilike, da bi govoril z znanim izprevodnikom. Danes sem moral izbrati dve merici fižola in takega ponižanja moj ponos več ne prenese. Ah, da bi le enkrat še mogel videti svojo rodno hišo, postal bi priden deček! Toda, kako brezuspešne so vse te moje nade. Čakaj! — Živio! Dobra misel! Nočem pa svoje namere pisati v dnevnik, ker se bojim, da ga teta Liza prebira, kadar me ni doma.

(Dalje prihodnjič.)

ZAPISNIK
skupnih konferenc slov. podpornih organizacij v Ameriki.

(Nadaljevanje 2. strani.)

Kansas naj bi se vsa pridružila k S. N. P. J., kar potrdi tudi br. Štefančič.

Brat Verderbar predlaga, da se ta debata zaključi do jutri zjutraj ko pride odvetnik Za zdaj pa vzamemo v pretres lestvico.

Brat Šarc želi, naj bi se izrazil zastopnik društva sv. Barbare br. Podvašnik, kakšnega mnenja je on ki omenjeno dr. zastopa proti združitvi.

Brat Podvašnik povdarja, da mu razprava o združitvi ugaja in da je za svojo osebo za združitev istotako je tudi večina članov društva sv. Barbare zato, večina gl. odbora pa je proti.

Predlog br. Verderbarja se sprejme.

Brat Mladič povprašuje v kateri državi naj se inkorporira bodoča organizacija v slučaju. da pride do združenja.

Brat Konda meni, da naj se ostaie do skupne konvencije v državi Illinois, ker brez skupne konvencije, tega ne moremo rešiti.

Govori tudi br. Miklavčič.

Brat Štefančič predlaga, da ostane sedež nove organizacije v Chicagi, Ill.

Brat Miklavčič priporoča Pittsburgh., Pa. Sestra Birk pa Cleveland O., ker je to največja slovenska naselbina in ima 22 društev spadajočih k organizacijam, ki so tu zastopane. — Vplivalo bi tudi jako ugodno na naraščaj naprednega elementa v Cleveland.

V debato posežejo br, Verderbar Trošt in Potokar

Brat Verderbar predlaga načrt, da če se združimo naj ostane inkorporacija v državi Illinois do skupne konvencije potem pa naj se premesti, ako konvencija ta določi.

Brat Sitter predlaga, da naj se na tej konferenci nominira nekaj držav za prihodnje sedeže korporacije odloči pa naj splošno glasovanje.

Sprejet predlog oziroma načrt brata Verderbarja.

Brat Sitter prijavi priziv manjšine o stavljenem predlogu.

Brat Konda želi, da bi se med debate ne stavilo predlogov, ampak šele po debati.

Brat Mladič želi, da se odloči, se li voli pripravljalni odbor ali ne.

Brat Konda stavi predlog, da se debatira o lestvici. Sprejeto.

Brat Verderbar poroča, da skoro vse države zahtevajo lestvico National Fraternal Congress. Država Illinois še ne zahteva te lestvice, ali ako hočemo poslovati v državah, ki imenovano lestvico zahtevajo moramo jo pač sprejeti. Stari člani bodo pri tej lestvici jako prizadeti. Priporoča naj se vpeljepo smrtninski razredi in sicer: $150.00, $600,00, $1000 in $1500.00.

Predsednik Železnikar zaključi sejo ob 12 uri opoldne.

Zofka Birk, zapisnikarca.
A. J. Terbovec, zapisnikar.
Martin Železnikar, predsednik.

IŠČEM

svojega prijatelja John Kimovca, kateri je pred enim letom delal na Winona Mich. Pri meni je bil na stanovanju na Ely, Minn., iz katerega časa izvira tudi najino prijateljstvo.

Prosim cenjene rojake, da mi blagovolijo naznaniti, če kedo veza njegov naslov ali pa se mi naj sam javi.

Frank Galoit box 32
Beaver, Wis.

NASELNIŠKA DRUŽBA "ILIRIJA"

Naznanjamo vsem onim, ki se zanimajo za farme, da smo prevzeli večji del sveta v Lincoln county v bližini industrijelnega mesta Merrill, kakor tudi po nekaterih drugih krajih Wisconsina in sicer naravnost od lastnikov. Za to nam je mogoče isto po izredno nizkih cenah prodajati, kakor tudi pod lahkimi pogoji. Zemlja je povsod rodovitna in leži blizu železnic in mest. Cene akru so po 12 do 16 dol. Imamo tudi več obdelanih in na pol obdelanih farm. Pišite po pojasnilo. — Iliria Colonization Co., 908 Michigan Ave., Sheboygan, Wis.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

POZOR SLOVENCI!

Z dnem 1. januarja 1914 bom otvoril v Chisholmu, Minn, na 1 Ave en block od pošte blizu cerkve novo krojačnico in prodajalno za vsakovrstne možke oprave. Rojakom se priporočam za obilen obisk. Skrbel bom vedno, da bom stranke postregel z dobrim blagom in po nizkih cenah.

NAZNANJAM

cenjenim rojakom na Chisholmu in po železniškem okraju, da imam zastopstvo prodaje lot v bližini Lincoln St. na Chisholm. Lote so še po ceni in kedor hoče imeti hišo na svojem naj kupi loto sedaj. Mesto raste hitro in rudniki se vedno množijo. Vsakemu kupcu jamčim čisto pocestno pravico.

Imam tudi na prodaj zemljišča za farme.

Frank Globočnik,
Box 64, Chisholm, Minn.

OPOMIN.

Ker sem namenjena odpotovati v stari kraj prihodnje poletje in ne vem, ali se kedaj več vrnem ali ne, zatorej tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg v kratkem času, ker drugače bom primorana jih postavnim potom primorati to storiti.

Virginia, Minn., 10. jan. 1914.

Antonija Trampush.

(12-22-14)

POZOR!

Rojaki, kateri ste naročili **N. V.** svojim prijateljem ali znancem v stari kraj, ponovnte jim naročnino, predno poteče, ker mi ustavimo pošiljanje lista takoj, kakor hitro poteče naročnina in sicer iz tega vzroka, ker je draga poštnina. Na vsak list moramo dati znamko za en cent. Obnovite naročnino, če želite, da bodemo pošiljali list redno v stari kraj.

NARODNI VESTNIK!

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov. - angl. slovnico, razgovore pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsim onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je $2. ter se dobi pri **V. J. Kubelka, 538 W. 145. St. New York, N. Y.**

Pišite po cenik knjig.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH. PREPRIČAJTE SE!

Prodajam

Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved

CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši: drži, nego lovi.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Stari telefon: **Cole 264-A.**
Novi telefon: **Calumet 436-L.**

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

Order Limiting Time to File Claims, and for Hearing Thereon.
State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

NAŠI ZASTOPNIKI

MINNESOTA:
Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Forbholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:
Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:
Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:
John Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:
N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Jos. Zalourh, Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:
Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.
John Ruzich, Wardner, Idaho.
Kajetan Erzenčnik, Red Lodge, Mont.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto - - - - - - - $2.00
za pol leta - - - - - - - 1.00

Za Evropo in Canado:

Za celo leto - - - - - - - $3.00
za pol leta - - - - - - - 1 50